

10 ЖНІўНЯ 2011 г.
СЭРАДА
№ 150
(27014)

Кошт 750 рублёў

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІўНЯ 1917 г.

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Ў МІНСКУ ЗНІЖАНЫ ДА 10 КВ.М

У Мінску ўстаноўлены новыя нормы для прыняцця грамадзян на ўлік маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. У мэтах аптымізацыі ўмоў пастаноўкі грамадзян на такі ўлік кіраўнік дзяржавы Аляксандр Лукашэнка 9 жніўня падпісаў указ № 346 «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь», паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе Прэзідэнта.

Дакументам уносяцца істотныя змяненні і дапаўненні ва ўказы ад 14 красавіка 2000 года № 185 «Аб прадастаўленні грамадзянам льготных крэдытаў і аднаразовых субсідый на будаўніцтва (раканструкцыю) або набыццё жылых памяшканняў», ад 29 лістапада 2005 года № 565 «Аб некаторых мерах па рэгуляванні жыллёвых адносін» і ад 28 студзеня 2008 года № 43 «Аб дзейнасці арганізацыі забудоўшчыкаў, гаражных кааператываў і кааператываў, якія ажыццяўляюць эксплуатацыю аўтамабільных стаянак».

Указам прадугледжваецца знізіць да 10 кв.м нормы забяспечанасці агульнай плошчай жыллага памяшкання ў Мінску, пры якім грамадзяне будуць прызнавацца маючым патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў, а таксама павялічыць да 10 гадоў тэрмін, што абмяжоўвае пастаноўку на ўлік маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў грамадзян, якія прыбылі з іншых населеных пунктаў у Мінск.

Пры гэтым забяспечанасць агульнай плошчай жыллага памяшкання будзе вызначацца зыходзячы з сумы агульнай плошчы ўсіх жылых памяшканняў, што знаходзяцца ва ўласнасці або ў карыстанні грамадзяніна і членаў яго сям'і, якія сумесна пражываюць з ім, у Мінску і Мінскай раёне.

Указам таксама ўстанаўліваецца абавязак грамадзян на працягу трох месяцаў з дня атрымання дакументаў на жылёе памяшканне звярнуцца за дзяржаўнай рэгістрацыяй гэтага памяшкання і ў адказнасць за невыкананне названага прадпісання.

У дакуменце прапановы выпадкі для зняцця грамадзян з ўліку маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў. Пры трохразовай пісьмовай адмове грамадзяніна на працягу года ад прадастаўлення жыллага памяшкання сацыяльнага карыстання або ад накіравання на будаўніцтва ў складзе арганізацыі-забудоўшчыка ён выключыцца з чаргі маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў.

Такім чынам, прадугледжаныя ва ўказе нормы дадуць магчымасць выпрацаваць празрысты прававы механізм задавальнення патрэбнасці грамадзян у паляпшэнні жыллёвых умоў, адзначылі ў прэс-службе.

Указ уступае ў сілу з 10 жніўня 2011 года і прымяняецца да адносін, што ўзніклі пасля ўступлення яго ў сілу.

Грамадзяне, прынятыя на ўлік маючых патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў па падставах, якія дзейнічалі да ўступлення ў сілу ўказа і змененых указам, прызнаюцца маючым патрэбу ў паляпшэнні жыллёвых умоў і захаваюць права знаходзіцца на такім уліку па гэтых падставах.

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЛІЧЫЦЬ НЕАБХОДНЫМ АПТЫМІЗАВАЦЬ ПРАГРАМЫ І ТЭРМІНЫ ПАДРЫХОТКІ СПЕЦЫЯЛІСТАЎ У КРАІНЕ

Тэмы гатоўнасці да новага навучнага года ўстаноў адукацыі, падрыхтоўкі кадраў у краіне, аптымізацыі структуры і зместу адукацыйных праграм абмяркоўваліся 9 жніўня падчас даклада Прэзідэнту Беларусі Аляксандру Лукашэнку міністра адукацыі Сяргея Маскевіча.

Міністр праінфармаваў, што ўсе ўстановы адукацыі цалкам гатовы да пачатку новага навучнага года. У прыватнасці, укамплектаваны штаты настаўнікаў і выкладчыкаў, выдзеленыя неабходныя навучныя-метадычныя дапаможнікі. Арганізаваны продаж школьнага адзення і абутку, школьна-письмовых прылад. Паводле слоў міністра, прадуманы таксама меры матэрыяльнай падтрымкі малазабеспечаных сем'яў, у якіх ёсць школьнікі.

У школах усё падрыхтавана для арганізацыі паўнацэннага харчавання дзяцей у час навучання.

У гэтым годзе ў краіне пачнуць работу 6 новых школ, 15 новых дашкольных устаноў, 2 новыя інтэрнаты.

Міністэрства адукацыі пачынае рэалізацыю некалькіх пілотных праектаў, адзін з якіх — па інтэнсіўным укараненні электронных сродкаў навучання ў вучэбны працэс. Гэты праект рэалізуецца сумесна з беларускім Паркам высокага тэхналогія. Вызначана восем устаноў адукацыі краіны, дзе будзе пачаты эксперымент па выкарыстанні нэтбукаў у пачатковых класах.

Прэзідэнту было прадастаўлена новае навучнае ўстройства. Кіраўнік дзяржавы адобрыў ідэю.

У ходзе даклада абмяркоўвалася тэма якасці падрыхтоўкі кадраў у беларускіх установах.

СТАР. 2

Фота Анатоля Кішчыцка

МУРАВАНКА Ў НАЧЫ

Жыхар вёскі Нача Ганцавіцкага раёна Леанід Пісарык «узвёў» мініяцюры мураваны дом-асабнячок для ўпрыгажэння сваёй сядзібы і на радасць вясковым дзецям. Для будоўлі ён выкарыстаў камяні і шкло. Па тых жа тэхналогіях, па якіх будуюцца і звычайны дом, зрабіў ванкавую атынкаўку, каб новабудова была таксама і даўгажывучай.

— Люблю здзяйсняць цікавыя і не ўмею і не жадаю жыць сумна, — кажа гэты незвычайны архітэктар і будаўнік з Нача.

Курс замежнага валют, установаўлення НБ РБ з 10.08.2011 г. (для БН разліка)		Курс замежнага валют для безвалютнага разліка Цэнтралі РБ	
▲ 1 долар ЗША.....	5 010,00	1 чэшская крона.....	295,00
▲ 1 еўра.....	7 124,22	1 польскі злоты.....	1 732,57
▲ 1 латывійскі лат.....	10 029,03	▼ 1 расійскі рубель.....	170,31
▲ 1 літоўскі літ.....	2 060,97	1 украінская грыўня.....	627,90
		USD.....	29 416,66
		10 UAH.....	36,8652
		10000 BYR.....	58,8332
		EUR.....	41,9039

Прэзідэнт Беларусі выказаў спачуванні

У сувязі са смерцю Анджея Лепера — выдатнага польскага палітыка, лідара партыі «Самаабарона Рэспублікі Польшча», вядомага праваабаронцы Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка выказаў спачуванні кіраўніцтву гэтай партыі, а таксама родным і блізім. Аб гэтым БЕЛТА паведамілі ў прэс-службе беларускага лідара.

«Анджэй Лепер не баўся адкрыта гаварыць праўду і за сваю грамадзянскую пазіцыю неаднаразова крытыкаваў палітычнымі апанентамі», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

У Беларусі будуць помніць і цаніць значны ўклад Анджея Лепера ў паступальнае развіццё беларуска-польскіх адносін, якія ён імкнуўся зрабіць сапраўды ўзаемавыгаднымі, добрасуседскімі і сяброўскімі, гаворыцца ў спачуванні.

Дабрачыннасць

ДА ДЗЯЦЕЙ — 3 ПАДАРУНКАМІ

Па ініцыятыве намесніка старшын Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па заканадаўстве і судова-прававых пытаннях А. Міхалевіча ў трох раёнах Віцебшчыны — Бешанковіцкім, Лепельскім і Чашніцкім — прайшла дабрачынная акцыя «Усё лепшае — дзецям».

Напярэдадні паездкі А. Міхалевіч сустрэўся з кіраўнікамі аддзелаў адукацыі раённых выканаўчых камітэтаў і абмеркаваў пытанні аказання дапамогі дзецям установам. На прасобу дэпутата адгукнуліся і спонсары — кіраўнікі шэрагу прадпрыемстваў і устаноў. Акцыя была падтрыманая таксама кіраўніцтвам Упраўлення справам Прэзідэнта Беларусі, раённымі арганізацыямі БРСМ.

Пры сустрэчы з выхаванцамі дзіцячых цэнтраў парламентарый пажадаў ім, каб усё ў жыцці, насуперак выпрабаванням, складалася спрыяльна, каб яны выраслі шчаслівымі і запатрабаванымі ў грамадстве людзьмі. Дзяржава дапаможа ў гэтым. Дзеці ўважліва слухалі гасцей, прадманстравалі ўсё, чаму навучыліся дзякуючы педагогам і выхавальнікам, наладзілі невялікі канцэрт.

Уручыўшы падарункі — камп'ютар, пыласос, музычны цэнтр, халадільнік, дывановыя вырабы, мэбля, цацкі і прысмакі, А. Міхалевіч і кіраўнікі выканання пазнаемліліся з умовамі жылля дзяцей, пагаварылі з настаўнікамі.

Ул. інф.

Сэрца Прыпяцкага Палесся

Скарбы ААТ «Тураўшчына»: АД БОГА, ЧАЛАВЕКА І ДЗЯРЖАВЫ

Унікальная прырода, багатыя землі, працівітыя людзі, слаўная гісторыя... І несправядлівае занябанне. Гэта ўсё пра Тураўшчыну — правы бераг Прыпяці, сэрца Прыпяцкага Палесся. Але сёння тут віруе жыццё. Сёння тут не проста нараджаецца заўтрашні дзень, тут нараджаецца новая Тураўшчына, моцная, квітнеючая, багатая. Залогам адраджэння краю павінна стаць адкрытае акцыянернае таварыства «Тураўшчына» — гаспадарка, якая абяпіраецца на людзей і ўнікальныя прыродныя ўмовы, кіруецца дзяржаўнымі задачамі і мае здаровы і небеспадстаўныя амбіцыі.

— Ёсць крайняя неабходнасць у адраджэнні Тураўшчыны, — кажа Мікалай Мікалаевіч. — Гэта край, які проста павінен быць багатым. Паглядадзіце, тут ёсць усе складнікі поспеху: урадлівыя глебы, спрыяльны клімат, багатая паша, працівітыя людзі... Не хапала грошай і комплекснай праграмы. Цяпер ёсць і гэта.

У пойма Прыпяці сама прырода стварыла ўмовы для адносна таннага вырошчвання мясных парод буйнарагатай жывёлы. Сёння мы закупляем кароў пароды «лімузін» у Венгрыі, развіваем племянную жывёлагадоўлю, і не за гарамі час, калі самі будзем прадаваць элітную пароду і зарабляць на гэтым грошы.

Будаўніцтва ўсіх аб'ектаў адбываецца своечасова. А гэта фермы, свінагадоўчы комплекс, зернесушылка, малочны завод, турыстычная база, жылля дамы... Усё бесперабойна функцыюе, будаўнікі працуюць якасна і хутка.

Зараз закончваецца ўборка зялёнага гарошку для кансервавага завода. Сёлета мы набылі яшчэ адзін гарохаўборачны камбайн. Уборка гарошу патрабуе дакладнага выканання тэхналогіі, таму тут важна ўсё. Напрыклад, глеба наша пасля шчодрых дажджоў ператварылася ў расторв чарназэму, і толькі моцная паўнапрыкладная тэхніка, якой мы, на шчасце, забяспечаныя, змагла працаваць на такіх палях.

— Як сёння ў гаспадарцы самая актуальная задача? — Накарміць жывёлу, нарыхтаваць кармы, сена на ўвесь год. Выкананне гэтай задачы гарантуе нам і вытворчасць малака, і прыбаўленне ў вазе. Тым больш што тураўская зямля дазваляе нам з ёй справіцца. Гэта — задача нумар адзін, бо ад яе ў многім залежыць поспех сельскай гаспадаркі, якая займае ў структуры акцыянернага таварыства лівяную долю.

— Пра фінансавую аздачу, напэўна, яшчэ рана казаць? — Структура Белгарапрамбанка, і гэтым усё сказана. Мы атрымліваем льготную крэдытны, у нас добрыя адносіны з кіраўніцтвам і адна агульная мэта — падняць Тураўшчыну, атрымаць даход з гэтай зямлі, з прамысловасці, перапрацоўкі, гаспадаркі, сельскай гаспадаркі, прыроднага комплексу. Адным словам — стварыць фінансавую ўстойлівую і квітнеючую гаспадарку. Мясная жывёлагадоўля, сучасныя малочныя фермы, вытворчасць малака і сыроў... Тут будзе усё:

— На ўсё 100 адсоткаў. Тут аказваўся запатрабаваным і мой вопыт у сферы турызму, і ў сферы палывання, рыбака, якой мы, на шчасце, забяспечаныя, змагла працаваць на такіх палях.

Прыгожасць зямлі паліскай.

Скарб ад Бога: ЗЯМЛЯ, ПРЫРОДА І ЧАЛАВЕЧЫЯ РУКІ

«ЗВЯЗДА» ўжо пісала пра планы, задумкі і першыя крокі ААТ «Тураўшчына» — будучага беларускага волата, які расце не па днях, а па гадзінах. Але пасля таго апаведу за некалькі месяцаў столькі ўсяго адбылося ў краіне і свеце, што з'явілася патрэба зазірнуць у Прыпяцкі край яшчэ раз, даведацца, ці ўсё атрымліваецца так, як было задумана. Пра гэта мы і распяталі новага генеральнага дырэктара ААТ «Тураўшчына» Мікалая БАМБІЗУ, таго самага, за плячыма якога вопыт працы ў двух Нацыянальных парках, які сам — з гэтых мясцін, адсюль пачынаў сваю дзейнасць, і вось зноў ён узначальвае вялікую і архіадказную працу...

— Якая тыпу кіраўніцтва вы прытрымліваецеся? — Я накіраваны на вынік. Стыль кіраўніцтва для мяне не мае значэння, галоўнае, каб усё працавала, усё круцілася-верцелася і быў плён.

— Вы задаволены тым, як сёння ў «Тураўшчыне» усё круціцца-верціцца? — Кіраўнік ніколі не будзе цалкам задаволены тым, як пад яго пачаткам працуе прадпрыемства. Заўсёды будуць сумненні, складанасці, няштатныя сітуацыі. Заўсёды галава будзе балець за лёс людзей, якія пад тваім кіраўніцтвам, за тое, каб у іх былі добрыя заробкі.

— Пра што сёння баліць галава генеральнага дырэктара акцыянернага таварыства? — Пра будаўніцтва зернесушыльнага комплексу, бо на палях 12-15 тысяч тон халеба ўжо гатовыя да ўборкі.

— Чого больш у справе адраджэння вытворчасці: цяжкасцю альбо азарту? — Без азарту не пераадолець цяжкасцю. Самае важнае — пераканаць людзей, што яны могуць зарабіць. Як толькі яны адчуваюць, што ад іх намаганьняў залежыць іх уласны дабрабыт, тады людзі самі халапоцца за працу.

— Як сёння ў гаспадарцы самая актуальная задача? — Накарміць жывёлу, нарыхтаваць кармы, сена на ўвесь год. Выкананне гэтай задачы гарантуе нам і вытворчасць малака, і прыбаўленне ў вазе. Тым больш што тураўская зямля дазваляе нам з ёй справіцца. Гэта — задача нумар адзін, бо ад яе ў многім залежыць поспех сельскай гаспадаркі, якая займае ў структуры акцыянернага таварыства лівяную долю.

— Як сёння ў гаспадарцы самая актуальная задача? — Накарміць жывёлу, нарыхтаваць кармы, сена на ўвесь год. Выкананне гэтай задачы гарантуе нам і вытворчасць малака, і прыбаўленне ў вазе. Тым больш што тураўская зямля дазваляе нам з ёй справіцца. Гэта — задача нумар адзін, бо ад яе ў многім залежыць поспех сельскай гаспадаркі, якая займае ў структуры акцыянернага таварыства лівяную долю.

— Як сёння ў гаспадарцы самая актуальная задача? — Накарміць жывёлу, нарыхтаваць кармы, сена на ўвесь год. Выкананне гэтай задачы гарантуе нам і вытворчасць малака, і прыбаўленне ў вазе. Тым больш што тураўская зямля дазваляе нам з ёй справіцца. Гэта — задача нумар адзін, бо ад яе ў многім залежыць поспех сельскай гаспадаркі, якая займае ў структуры акцыянернага таварыства лівяную долю.

— Як сёння ў гаспадарцы самая актуальная задача? — Накарміць жывёлу, нарыхтаваць кармы, сена на ўвесь год. Выкананне гэтай задачы гарантуе нам і вытворчасць малака, і прыбаўленне ў вазе. Тым больш што тураўская зямля дазваляе нам з ёй справіцца. Гэта — задача нумар адзін, бо ад яе ў многім залежыць поспех сельскай гаспадаркі, якая займае ў структуры акцыянернага таварыства лівяную долю.

СТАР. 3

АЛЯКСАНДР ЛУКАШЭНКА ЛІЧЫЦЬ НЕАБХОДНЫМ АПТЫМІЗАВАЦЬ ПРАГРАМЫ І ТЭРМІНЫ ПАДРЫТКОЙ СПЕЦЫЯЛІСТАў У КРАІНЕ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) «Нам трэба вельмі сур'ёзна разглядаць пытанне падрытковай кадры ў краіне. Баюся памыліца, але можна сказаць, што прыкладна на трыць мы навучаным студэнтаў таму, што потым абсалютна не трэба ў жыцц...»

Гэта праблема была закранута ў час нядаўняй рабочай паездкі Прэзідэнта ў Гораці раён Мінскай вобласці, дзе размешчана старэйшая аграрная ВНУ — Беларускай дзяржаўнай сельгасакадэміі.

Аляксандр Лукашэнка раскрывае запатрабаванасць тых спецыялістаў, якіх рытуеюць беларускія ВНУ. «Трэба паглядзець, каго мы рыхуем. Нам сёння больш за ўсё патрэбны спецыялісты-інжынеры. А няма куды дзяваць юрыстаў, эканамістаў, палітолагаў...»

Прэзідэнт падкрэсліў, што ён катэгарычна настойвае на змяненні як планаў падрытковай спецыялістаў, так і тэрмінаў навучанья.

Аляксандр Лукашэнка асобна закрануў запатрабаванасць тых спецыялістаў, якіх рытуеюць беларускія ВНУ.

«У ГОСЦІ ХАДЖУ ТОЛЬКІ З БЕЛАРУСКІМ ШАКАЛАДАМ»

Цікавае супадзенне: у нумары «Звязды», які я прэзентавала Аляксандру Кругадзёраву, былі змешчаны фотаздымкі яго сваякі з Беларусі.

Аляксандр Дзмітравіч, які вы апынуліся ў Мурманску? — Я сам родом з Гомельшчыны. Скончыў Гомельскі ўніверсітэт. Зарабак настаўніка беларускай мовы і літаратуры быў мізэрны, і я з'ехаў на Поўнач. Думаў, на машыну зароблю, а пасля вярнуся. Так і застаўся. Ажаніўся ў Мурманску, дзеці тут нарадзіліся.

Ведаю, што вы прымаеце актыўны ўдзел у захаванні на Поўначы беларускіх культурных традыцый.

Так, я ўжо гадоў дзесяць узначальваю нацыянальна-культурную аўтаномію «Беларусы Мурманска». Мы, этнічныя беларусы, як можам, стараемся развіваць тут нацыянальную культуру свайго народа.

Як чалавек, які нарадзіўся ў Беларусі, і як грамадзянін Расійскай Федэрацыі зараз, у гэтай душой за Саюзную дзяржаву. Як палітык, я разумею, што зрабіць гэта вельмі няпроста. Але калі б гэта было зроблена, людзі б ганарыліся тымі, хто аднавіў адзіны саюз.

Якіх мы вельмі задаволеныя. Папулярнасцю тут карыстаюцца беларускія малочныя і мясныя прадукты, віна-гарэлачныя вырабы, трыкачкі, шакалад. У прыватнасці, я ў гэці хаджу толькі з беларускім шакаладам «Спартак».

Чытала ў інтэрнэце, што вы выступілі ініцыятарам збору ахвяраванняў у фонд пацярпелых ад тэркта ў мінскім метра-ро?

Беларусы ў Мурманскай вобласці дзвяюць тысячы, і амаль усе маюць сваякі ці сяброў у роднай краіне. Таму няма нічога здзіўнага ў тым, што людзі аджунуліся на зваклі і ахвяравалі грошы.

КІТАЙЦЫ ІДУЦЬ ДА НАС 3 ПРАМЫМІ ІНВЕСТЫЦЫЯМІ

УЧОРА адбылося пасяджэнне Прэзідыума Савета Міністраў Беларусі. Важным пытаннем пасяджэння стала абмеркаванне стану гандлёва-эканамічнага і Kredытна-інвестыцыйнага супрацоўніцтва з Кітаем.

Сёння ж у нас рэалізацыя больш за дзесяць буйных праектаў з Kredытнай падтрымкай Кітая на суму амаль 4,5 млрд долараў.

У апошні час з'явілася добрая тэндэнцыя: кітайскія кампаніі ідуць да нас з прамымі інвестыцыямі. Гэта, зразумела, нашмат эфектыўней, чым Kredыты.

КОЖНАМУ ШКОЛЬНІКУ...

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.) — Хачу падкрэсліць, што нютубкі мы разглядаем толькі як дадатковы сродак удасканалення вучэбнага працэсу.

Праграма «1 вучань — 1 кам'ютар» рэалізуецца ў многіх краінах свету ў рамках глабальнай ініцыятывы Intel «Будучыня пачынаецца сёння».

Аляксандр Лукашэнка раскрывае запатрабаванасць тых спецыялістаў, якіх рытуеюць беларускія ВНУ.

рэалізацыі гэтага праекта плануець прыцягнуць да 1,5 млрд замежных інвестыцый.

Але гэта не адзіны праект. Таксама разгарнулася будаўніцтва кльінога раёна «Лябядзіны». Інвестыцыі ў яго ацэньваюцца ў 200 млн долараў.

Анатоль Тозік лічыць, што нашы гандлёвыя зносіны з Кітаем вельмі паспяхова развіваюцца.

Медыцынскі аспект ніхто з рахункаў не сцідае, — дадаў Казімір Фарыно. — Для нас мае значэнне і спікічны, і псіхадзіялагічны стан школьнікаў.

Акрамя аперацыйнай сістэмы, на кожным нютубку, якім удзельнічаюць школьнікаў, будзе устаноўлена 15 адукацыйных праграм Intel. Ёсць магчымасць пашыраць пералік адукацыйных праграм.

Надзья НІКАЛАЕВА.

Не хочаш у СІЗА? Не бярэ хабар

Кіраўніцтву ўстаноў аховы здароўя наведальнікі следчы ізалятар на вуліцы Валадарскага. На думку пракуроры, такая «экскурсія» павіна спрыяць прафілактыцы карупцыйных злачынстваў сярод работнікаў аховы здароўя.

Галоўны ўрач Мінскага гарадскога клінічнага наркалагічнага дыспансэра Сяргей Малочка паабяцаў, што зьвяр калектыву на «растлумачальны» сход літаральна на наступны дзень пасля мерапрыемства.

На тэрыторыі СІЗА ад медработнікаў не хаваў ні агульнай «карцінкі», ні дрэбязяў. Паказалі, напрыклад, «галуноўныя вароты», за якімі адбываецца прыёмка навічкоў.

Як адзначае начальнік аддзела па наглядае за выкананнем заканадаўства па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю Генеральнай пракуроры Рэспублікі Беларусь Ігар ГРАЙБО, тыповы прыклад у гэтым кантэксце — гэта калі ўрач тэрэлеўт гарадской паліклінікі атрымлівае рознага класу тупы ўзнагароджаны (грошы, спіртныя напоі і інш.) за выдучу лістку непрацаздольнасці.

Як паказвае сусветная практыка, у барацьбе з карупцыяй усё меры добрыя. Так, у спецыяльным рытуеў эфектыўнасці падобнай практыкі сярод 180 краін лідуеюць Сінгапур, Данія і Новая Зеландыя.

Надзья НІКАЛАЕВА.

трэцяя дзяржаўная праграма па барацьбе з карупцыяй, і штогод выйдуецца ўсё больш падобных злачынстваў. Гэта азначае не тое, што карупцыя неверагодным тэмпам разрастаецца, а тое, што з ёю больш інтэнсіўна змагаюцца.

Наогул у нашай краіне класіфікацыя 10 складаў карупцыйных злачынстваў, аднак найбольшую распаўсюджанасць маюць атрыманне і дана хабару, а таксама раскрасданні шляхам зложывання службовымі пайманствамі.

Як адзначае начальнік аддзела па наглядае за выкананнем заканадаўства па барацьбе з карупцыяй і арганізаванай злачыннасцю Генеральнай пракуроры Рэспублікі Беларусь Ігар ГРАЙБО, тыповы прыклад у гэтым кантэксце — гэта калі ўрач тэрэлеўт гарадской паліклінікі атрымлівае рознага класу тупы ўзнагароджаны (грошы, спіртныя напоі і інш.) за выдучу лістку непрацаздольнасці.

Найбольш колькасна карупцыйных злачынстваў выйдуецца сёння ў сістэме будаўніцтва, прамысловасці, сельскай гаспадаркі, і толькі затым у галіне аховы здароўя і адукацыі.

Пра раздучу размоўніка было абвешчана неўзабаве пасля таго, як з'явілася інфармацыя пра падрыцтванне міністэрствам культуры законапраект, які прадугледжвае павышэнне статусу казахскай мовы.

Святлана БАРЫСЕНКА.

ТРАЙНОЕ ЗАБОЙСТВА У БАБРУЙСКУ

Застрэлены начальнік караула і два стралкі ваенізаванай аховы Беларускай чыгункі. Іх целы знайшлі 8 жніўня ў каравульных памішанні на чыгуначнай станцыі «Бярэзіна».

Паводле інфармацыі з транспартнай пракуроры, цяпер праводзяцца розныя экспертызы, пры супастаўленні вынікаў якіх будзю зроблены высновы.

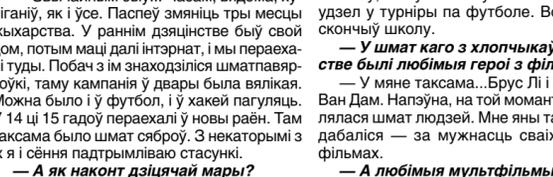
Пажарныя-выратавальнікі, калі прыбылі на месца, убачылі адкрытае гарэнне васьмі рулонаў сена, якое знаходзілася на трактарным прычале, што належаў СВК «Макраны».

ПАЖАР З-ЗА ІСКРЫ З ГЛУШЫЦЕЛЯ

У Маладзечна падраздзяленне МНС паведамілі, што калі вёскі Макраны на аўтастрадзе Е85 загарэўся аўтамабіль.

Пажарныя-выратавальнікі, калі прыбылі на месца, убачылі адкрытае гарэнне васьмі рулонаў сена, якое знаходзілася на трактарным прычале, што належаў СВК «Макраны».

ВІТАЛЬ РАДЗІВОНАЎ: «ЗАЎСЁДЫ ХАЦЕЎ БЫЦЬ ВЯДОМЫМ ФУТБАЛІСТАМ»

Як нападочы барысаўскага БАТЭ прыйшоў у футбол? Чаму з цяжкасцю скончыў школу? Што ён рабіў у Малайзіі? І як пазнаёміўся са сваёй будучай жонкай?

ПРА ДЗЯЦІНСТВА... Звычайным быў... Часам, вядома, хуліганіў, як і ўсе. Паспёў змяніць тры месяцы жыхарства. У раннім дзяцінстве быў свой дом, потым маці далі інтэрнат, і мы пераехалі туды.

ПРА ДЗЯЦІНСТВА... Звычайным быў... Часам, вядома, хуліганіў, як і ўсе. Паспёў змяніць тры месяцы жыхарства. У раннім дзяцінстве быў свой дом, потым маці далі інтэрнат, і мы пераехалі туды.

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

РАСІЯНЕ КІНУЛІСЯ СКУПЛЯЦЬ ЗОЛАТА: РУБЕЛЬ ПРАЦЯГВАЕ ПАДАЦЬ

Расійскі рубель узмаціў падзенне да долара і еўра учора ўдзень на ММВБ, бівалютны кошк падняўся да максімуму з пачатку года на фоне вельмі высокай нывязначанасці на фондавых рынках.

ЕўРОПУ ЛІХАМАНІЦЬ: ЛОНДАНСКІ БЕСПРАДКІ ПЕРАКІНУЛІ НА ШВЕДЦЫ

Падлеткі з сем'яў эмігрантаў учынілі беспарадкі ў прыгарадзе Стакгольма Хэсэльбіо ў панядзелак учэраш. Міяркуецца, яны нахліліся прыкладам пагромачскай ў Лондане, дзе хваленыя моладзі не сціхаюць з суботы і ўжо ёсць ахвяры.

НАГАДАЕМ, што ў Лондане масавыя хваленыя пачаліся пасля смерці 29-гадовага чэмнаскурага Марка Дагана, бацькі чацвярчы дзяцей, падчас паліцэйскай аперацыі 4 жніўня.

ПРА БАЦЬКОЎ... Яны простае людзі. Бацька ўсё сваё жыццё працаваў кіроўцам. Маці — на розных фабрыках і заводах на адміністрацыйных пасадах.

ПРА КАХАННЕ ЎСЯГО ЖЫЦЦЯ... Пазнаёміліся з Валянцінай на дыска-тэцы. Яна мяне запрасіла на танец, мы патанчылі, пасля я прасіў яе дадома. І праз некаторы час стэлефанаваліся.

ПРА ДАЧКУ... Імя вылучылі разам. Але больш ініцыятывы зычодзіла ад Валі. Глядзелі аджурны календар. Ад яго адштурхваліся. Ну, і спыніліся на Машы. Імя вельмі прыгожае.

Максім СТАЯН.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

10 жніўня 2011 г.

Дырктар філіяла «Тураўшчына» Сяргей БУГУК.

КАРОЛЬ ГАРОХ

Па археалагічных звестках, гарох — адна з самых старажытных культур: ён выроўтаваў людзей ад голаду яшчэ ў каменным веку. Радзімай гароху лічаць Пярэднюю Азію, але гарох з буйным насеннем, да якога мы прывыкліліся, узнік ва Усходнім Міжземнамор'і. Сёння гарох вырошчваецца па ўсім зямным шары. Яго высвяваюць як у паўночным, так і ў паўднёвым паўшар'і. Сувеснае гарохавае поле займае каля 10 млн гектараў.

Гарох са старажытных часоў — не толькі любімая ежа сялянскіх дзядей, але і манархаў. Вядома, напрыклад, што французскія каралі любілі есці гарох, засмажаны свінным салам. А рускі цар Аляксей Міхайлавіч, бацька Пятра I, больш за ўсё ўладабаў параны гарох з тапленым маслам і пірагі з гарошай начынкай.

Да XVI стагоддзя чалавечтва спажывала высушанае насенне гароху, пакуль італьянскія савадоды не вывелі гатункі, якія можна было есці сырымі.

На ўборцы гароху — Уладзімір ЧАРУШЭВІЧ.

— Уладзімір Іванавіч, якую долю ў сферы інтарэсаў Белаграпрамбанка займае справа адрэджання Прыпяцкага Палесся і ААТ «Тураўшчына» ў прыватнасці?

— Белаграпрамбанк з'яўляецца агентам урада па рэалізацыі дзяржаўных праграм і актыўна ўдзельнічае ў фінансаванні праектаў і мерапрыемстваў па развіцці аэканамічнай і сацыяльна-эканамічнага развіцця і комплекснага выкарыстання прыродных рэсурсаў Прыпяцкага Палесся на 2010—2015 гады адносіцца да ліку найбольш маштабных і значных для банка як па аб'ёмах крэдытнай падтрымкі, так і з прычыны таго, што намі непасрэдна ажыццяўляецца комплекс мераў па ўсебаковым развіцці свайго даччынага прадпрыемства — ААТ «Тураўшчына».

Гэтае прадпрыемства размешчана ў самым сэрцы Прыпяцкага Палесся і мае вялікі патэнцыял для развіцця. Наша заданая заключаецца ў тым, каб за бліжэйшыя

Плывачы гатэль.

На новай, «еўрапейскай» бляшанцы кансерваванага тураўскага гарош-ку ўжо змешчаны запамінальны герб ААТ «Тураўшчына» — «Тур, які гарцуе», і тэкст, з якога можна даведацца, што гэты гарошак вырошчаны ва ўнікальных умовах Прыпяцкага Палесся, чым ён каштоўны і як яго спажываць. Але гарох — настолькі цікавая і ўнікальная культура, што расказаць пра яго можна шмат...

На нашых землях гарох здаўна і з задавальненнем спажывалі прадстаўнікі ўсіх саслоўяў. Адпаведнікі беларускага фразеалагізма «за каралём Гарошам» існуюць ва ўкраінскай і рускай мовах. Нашы продкі адзначалі вясоной свята Камаедзіца, назву якому далі гарошавыя камы, якія ў гэты дзень падавалі на стол.

«КАРАЛЕЎСКАЯ» КАЗНА

Высокая харчовая каштоўнасць гароху абумоўлена вялікай колькасцю ў ім пратэіну і незамежных амінакіслот (лізіну, метыянін, трыптафан, цыстыну). Без гэтых рэчываў немагчымы рост і размовае развіццё ў дзяцей і нармальнае жыццядзейнасць у дарослых. Важна і тое, што раслінны бялок добра засвойваецца нашым арганізмам. У некаторых паўднёвых краінах, дзе гарох з'яўляецца асноўнай крыніцай амінакіслот, гарошавая каша — штодзённая ежа, а гарошавую мукку дадаюць у хлеб.

Зялёны гарошак не толькі далікатны і сакавіты на смак, ён змяшчае шмат розных вітамінаў (С, В1, В2, РР, правітамін А), мінеральных соляў і мікраэлементаў (жалеза, калій, фосфар, цынк). Спажыванне ў ежу такога гароху вельмі карыснае для здароўя. У ім, у прыватнасці,

Намеснік генеральнага дырктара Уладзімір РАДЭВІЧ.

маюцца актыўныя супрацьсклератычныя рэчывы халін і іназіт. Дзякуючы ўнікальнаму спалучэнню карысных рэчываў, зялёны гарошак лечыць ад стомы, анеміі, функцыянальнага пашкоджання імуннай сістэмы, паліпшыае дзейнасць мозгу, сон, можа служыць сродкам для зняцця пахмельнага сіндрому.

Спажыванне як зялёнага гарошкі, так і іншых гатункаў гароху зніжае верагоднасць узнікнення інфаркту, развіцця гіпертаніі і анкалогіі. Дэрматалагі заўважылі, што старэнне скуры запавольваецца, калі рэгулярна спажываць свежы зялёны гарошак.

Кансерваваны зялёны гарошак сёння вырабляецца так, што

захоўвае большую частку харчовых і карысных рэчываў, у тым ліку вітамінаў. Але самае галоўнае, у ім няма кансервантаў: гарошак стэрлізуецца і пастэрызуюць. Колькасць складніку ў такім гароху мінімальна: гарох, вада, соль і цукар.

У Беларусі гарох, у тым ліку салодкіх гатункаў, культывуецца ва ўсіх рэгіёнах. Сёлета пад гэтую культуру было занята каля 100 тысяч гектараў, плошча палёў з зялёным гарошакм склала каля 4 тысяч гектараў.

— Зялёны гарошак вырошчваецца ў Беларусі з 1956 года, — расказала вядучы навуковы супрацоўнік Інстытута агародніцтва НАН Беларусі Галіна ЯНКОЎСКАЯ. — У саветскія часы кансервы з зялёным гарошакм былі вельмі папулярныя і дэфіцыйныя. Я памятаю, як сама прастаяла ў чарзе за імі цэлы дзень і купіла

10 бляшанак. У продажы гарох з'яўляўся, як правіла, імпартны. Цяпер у нас ёсць магчымасць купіць айчыны гарошак свабодна, і я заўсёды ёю карыстаюся. Бо ведаю, што наш гарошак экалагічна чысты, смачны і добра зроблены.

ШЛЯХ КАРАЛЯ

Нам пашанцавала ўбачыць, як робяць кансервы з зялёнага гарошкі на філіяле «Тураўшчына» кансервавага камбінат ААТ «Тураўшчына». Відовішча аказалася прыгожым і «смачным».

Ад камбайна самазвал забірае гарох ужо абмалочаны. Але спачатку на поле, дзе пачынае работу гарошаборачная тэхніка, адпраўляюцца лабаранты заводу. Яны даследуюць гарох на наяўнасць пестыцыдаў, радэяцыі і ступень спеласці. Вада, соль і цукар таксама павінны адпавя-

Аператар лініі Любоў САНЕЦ з задавальненнем дэманструе сваю прадукцыю.

Аператар Святлана РУСАЯ.

даць высокім стандартам якасці.

— Час ад ўборкі гарошкі і да пачатку апрацоўкі на заводзе не павінен перавышаць 2 гадзіны, інакш ён згубіць смакавыя якасці, — пасяціла нас у тэхналагічна тонкасі начальнік вытворчасці Вялічана ВАСІЛЬЦОВА. — Гэта значыць, што праца павінна быць наладжана дасканала. Сёлета у нас менавіта так і атрымалася.

Пасля прыёмы гарох згружаецца ў бункер і з дапамогай элеватора «гусіная шыя» падаецца спачатку ў двухбарабанную мыльную машыну, а потым у флатацыйную мылку, якая аддзяляе гарох ад прымесяў. Далей гарох трапляе ў бляшывальнік, дзе на некалькі хвілін пагружаецца ў гарочную ваду, пасля чаго асвятляецца чыстым халодным душам.

І зноў — сартаванне, на гэты раз вібрацыйная машына аддзяляе пашкоджаныя гарошыны, пасля гэтага чысты гарошак трапляе на белы транспарціёр і праходзіць строгі кантроль чалавечым вокам.

Тым часам спецыяльная машына з нержавейнай сталі рытуе гарох у спецыяльныя бляшанкі і металічныя апапласкаваюцца, стэрлізуецца і інспектуецца. І вось спецыяльныя машыны апапласкаваюцца гарошакм

Мікрабіёлаг хімілабараторыі Ірына ВЯРЭНІЧ.

і заліваюцца гарачай заліўкай, неадкладна закарпоўваюцца і падаюцца на стэрлізацыю.

Стэрлізацыя — асобны раздзел у «каралеўскай» вандруцы. На працягу гадзіны спецыяльны хуткасцю рухаюцца праз некалькі ваннаў, дзе паступова награвваюцца і астуджваюцца. Нарэшце схаваны ў шклянкі

або металічны посуд кароль Гарох трапляе на паддон, дзе «адпачывае» 11 сутак — так званая тэхналагічная вытрымка.

І толькі пасля ўсяго гэтага працэс вытворчасці кансерваванага гарошкі можна лічыць завершаным: спецыяльны маркіроўка і ўпакоўваюцца. Захоўваць такую кансерву можна да 2 гадоў. Але, як правіла, да Новага года зялёнага гарошкі на складах заводу ўжо няма.

— Летась мы зрабілі 5 800 мус (мільёнаў умоўных спойкаў), сёння ўжо — 6 500, але яшчэ не скончылі гарошак перапрацоўваць, — расказаў дырктар філіяла «Тураўшчына» кансервавага камбінат ААТ «Тураўшчына» Сяргей БУГУК. — Плануем выканаць 7 500 мус. Сёлета гарошак у нас толькі вышэйшага гатунку і «экстра» — вышэй за вышэйшы. Да наступнага лета мы плануем закупіць дадатковае абсталяванне, якое дазволіць павялічыць якасць, так і аб'ёмы нашых кансерваў.

Застаецца дадаць, што Тураўскі кансервавага камбінат ганарыцца не толькі гарошакм, на долю якога прыходзіцца каля 62 адсоткаў асноўнага аб'ёму таварнага выпуску. Увесь асартыментны пералік прадукцыі заводу ўключае больш за 40 найменняў: сата з гародніны, павідла, кетчуп, фасоль, бурачкі, таматы, агуркі, сокі... І, безумоўна, салодкая кукуруза!

Скарб ад Дзяржавы: ФІНАНСАВАЯ ПАДТРЫМКА І ЎПЭЎНЕНАСЦЬ У ЗАЎТРАШНІМ ДНІ

Асноўным трымальнікам акцыяў ААТ «Тураўшчына» выступіў Белаграпрамбанк. Праўленне банка распрацавала Праграму інавацыйнага развіцця гаспадаркі на 2010—2015 гады. Асноўныя кірункі, па якіх ажыццяўляюцца інавацыі: арганізацыя і вытворчасць сельгаспрадукцыі, вытворчасць па перапрацоўцы, турызм, паляванне, аматарскае рыбалоўства, жыллёва-сацыяльная сфера. «Звезда» распытала старшыню праўлення Белаграпрамбанка Уладзіміра ПАДКАВЫРАВА пра інтарэсы фінансавай установы ў рэалізацыі гэтай праграмы і ход яе рэалізацыі.

Старшыня Праўлення ААТ «Белаграпрамбанк» Уладзімір ПАДКАВЫРАВА.

два-тры гады праз укараненне самых перадавых тэхналогій, а таксама праз аб'яднанне на адным прадпрыемстве працэсаў вытворчасці і перапрацоўкі сельгасгаспадарчай прадукцыі, што дазволіць зменшыць выдаткі і павялічыць рэнтабельнасць, ператварыць ААТ «Тураўшчына» ў найбуйнейшага вытворцу шырокага спектра прадуктаў харчавання ў рэгіёне.

У інтарэсах банка як суб'екта гаспадарання стварыць высокаказефектыўнае даччынае прадпрыемства, якое прыносіць прыбытак.

Акрамя таго, Белаграпрамбанк як банк з дзяржаўным капіталам зацікаўлены ў развіцці рэгіёна ў цэлым шляхам будаўніцтва жылля і аб'ектаў турызму. На Прыпяцкім Палессі на

высокім узроўні аказваюцца для грамадзян рэспублікі і замежных турыстаў і спецыяльныя паслугі ў сферы сельскага, экалагічнага, рыбалоўнага і паліўнічнага турызму. Гэта дазволіць прыцягнуць кваліфікаваныя кадры з іншых рэгіёнаў, а таксама павялічыць прывабнасць рэспублікі для замежных турыстаў.

Як бачыць, Белаграпрамбанк самым непасрэдным чынам удзельнічае ў рэалізацыі гэтай праграмы і

вельмі зацікаўлены ў яе паспяховай ажыццяўленні.

— Вось ужо больш за паўтара года банк з'яўляецца асноўным трымальнікам акцыяў ААТ «Тураўшчына». Ці можна казаць пра першыя вынікі рэалізацыі праграмы развіцця гэтай гаспадаркі?

— Можна. На 1 верасня гэтага года заплававаны ўвод у эксплуатацыю малочнатаварнай фермы на 1050 гадоў, якая будзе з выкарыстаннем самых сучасных тэхналогій. На ферме будзе вырабляцца малако гатунку «экстра», якое адпавядае еўрапейскім стандартам. У канцы верасня запрацуе буйны зернеачышчальна-сушыльны комплекс, які здольны забяспечыць сушку вырабленага зерня ў поўным аб'ёме. На кансервавым заводзе ажыццяўлена мадэрнізацыя лініі па вытворчасці кансерваванага зялёнага гарошкі, што

дазволіла павялічыць яго аб'ём у паўтара раза.

Шпарка развіваецца новая галіна ў жывёлагадоўлі — вытворчасць мармуровага мяса. Фарміруецца статак буйной рагатай жывёлы пароды «лімузіны». Калі ў студзені 2010 года ў гаспадарцы мелася 50 гадоў элітнай пароды, то сёння іх ужо 533. Да 2015 года плануецца дасягнуць пагадоў у 2000 гадоў. Гэта дазволіць арганізаваць вытворчасць якаснага мяса з нізкімі выдаткамі на пашы пойма ракі Прыпяць.

Сёння ўжо сплунчана на ваду першая ў рэспубліцы плывучая гасцініца з цэллаходам-таўкачом, якая прапануе шырокі спектр паслуг для адпачывальнікаў, рыбакоў і паліўнічых.

— Ці прыходзіцца карэктаваць праграму развіцця ААТ «Тураўшчына» ў сувязі з няпростай эканамічнай сітуацыяй у краіне?

— Перш за ўсё трэба дакладна разумець, што праграма развіцця «Тураўшчыны» — не проста ініцыятыва банка. Мерапрыемствы яе былі ўключаныя ў Дзяржаўную праграму сацыяльна-эканамічнага развіцця ўсяго Прыпяцкага рэгіёна.

Вядома, падчас праектавання і будаўніцтва аб'ектаў праграмы непазбежна ўзнікаюць нюансы, якія патрабуюць карэктываў яе

На канвееры — малады гарох.

пэўных параметраў. Акрамя таго, праблемы з фінансаваннем, выкліканыя няпростай эканамічнай сітуацыяй у краіне, таксама ўплываюць на яе рэалізацыю. Даводзіцца вылучаць прыярытэтную напрамку. Аднак Белаграпрамбанк знаходзіць неабходныя грашовыя рэсурсы для забеспячэння бесперабойнай рэалізацыі праграмы, у тым ліку і ўласныя сродкі. Сёння ўсё ідзе па плане.

— Наколькі інавацыйнае развіццё Тураўшчыны — дарогае задавальненне для банка?

— На рэалізацыю праграмы банк накіраваў 139 млрд рублёў

па ўсіх крыніцах фінансавання. Асноўная крыніца — ільготныя крэдытныя рэсурсы.

— Калі можна будзе казаць пра адрэджанне Тураўшчыны як пра здзейснены факт?

— Згодна з праграмай, развіццё ААТ «Тураўшчына» плануецца завяршыць да 2015 года. Пакуль у нас няма падстаў у гэтым сумнявацца.

Матэрыялы падрыхтавалі Вольга МЯДЗВЕДЗЕВА, Алена ДАУЖАНОК, Марыя ЖЫЛІНСКАЯ (фота).

УНН 490526759.

Пародзістыя прыгажуні — лімузіны.

АДГРУЗКІ ВОЦАТУ ПАДЧАС СЕЗОНА МАСАВЫХ НАРЫХТОВАК ІДУЦЬ «З КОЛАЎ»

НАША даўняя чытка з Мінска Марыета Уладзіміраўна Наўменкава сутыкнулася з праблемай, актуальнай падчас сезона хатніх нарыхтовак: складана набыць воцат. Не, прадукцыя гэтая ў крамах прысутнічае, але на вочы заўважліва чамусьці апошнім часам трапляў толькі маладзкі воцат у бутэльках ёмістасцю 0,75 літра. Усё б добра, ды толькі ён мае мацунак 5 працэнтаў. А для нарыхтовак чытачы патрэбны яблычны воцат айнаўчынай вытворчасці мацунак 9 працэнтаў. Дык дзе ж прадукцыя вядомага Слуцкага воцатнага заводу, пыталася ў нас Марыета Уладзіміраўна.

Трэба заўважыць, што ў рэдакцыю яна патэлефанавала не адразу пасля безвыніковага наведвання крамаў, а толькі пасля зварту ў галоўнае ўпраўленне спажывецкага рынку Мінгарвыканкама. Там жанчына спадзявалася атрымаць інфармацыю: у якім канкрэтна сталічным гандлёвым прадпрыемстве яна гарантавана магла б набыць у пэўны дзень жаданае? На жаль, там такіх звестак ёй даць не змоглі, што, напэўна, лагічна. Пагадзіцца, што прасачыць «рух» воцату да спажываўца так складана — уключна да канкрэтнай крамы — усё ж такі даволі праблематычна. І гандлёвыя прадпрыемствы розныя па памерах, і пастаўкі, адпаведна, для іх могуць адрознівацца, ды і попыт на воцат падчас сезона трэба ўлічваць. Самае простае і лагічнае — гэта прайсціся па розных крамах: калі не ў першай, дык у другой-трэцяй, упэўнены, патрэбны воцат знойдзецца. Тым не менш, мы вырашылі патэлефанавачы на Слуцкі воцатны завод. Вось што нам паведалі ў аддзеле збыту прадпрыемства.

Напракты і на крамах сваю прадукцыю завод не развозіць, бо працуе з «Белбакалеяй» і «Мінскабакалеяй». Апошняя ўжо «раскідваюць» воцат па канкрэтных гандлёвых прадпрыемствах. Адгрузка з прадпрыемства, напрыклад, апошнім часам былі ў мінулы чацвер і ў аўторак. Вядома, сезон масавых нарыхтовак сказваецца: калі яшчэ ў чэрвені Слуцкі воцатны завод меў запасы гатовай прадукцыі на складах і га-тоў быў задаволіць замовы на любыя аб'ёмы (як тарнага, так і безтарнага воцату — для прамысловай перапрацоўкі), дык зараз ён працуе літаральна з колаў. Іншымі словамі, толькі вырабілі — і ў продаж. Магутнасці прадпрыемства цяпер задзейнічаны цалкам: за месяц яно вырабляе 330—340 тон воцату. Я адзначылі на прадпрыемстве, адносна заўважнае падаражанне прадукцыі было апошнім часам толькі ў маі (як і на іншыя прадукты), а потым штомесяч кошт воцату павялічваўся на 0,4-0,5 працэнта.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ГАЙНЕНСКИЙ СЕЛЬСКИЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность граждан на Республiки Беларусь для обслуживания одноквартирных жилых домов. Таблица с адресами, площадями, начальными ценами, задатками и расходами.

АД ЛЮБОВІ ДА НЯНАВІСЦІ

Вандалы знішчылі партрэт Баскава. Так і бачыцца загаловак «жоўтай» прэсы: «Залаты глас Расіі парэзалі ў Магілёве». Насамрэч, пацярпела толькі афіша, якая абвясціла жыхарам горада аб будучым канцэрце. Надпіс пра галоўна Мікалая Баскава зламаныя і ярка пакалілі, а вась партрэт расійскага спевака выразалі зусім. Як расказалі арганізатары канцэрта журналістам, гэтай справай зоймецца міліцыя. Нібыта камеры назірання павінны дапамагчы ўстанавіць і прыцягнуць да адміністрацыйнай адказнасці асобу (ці асобаў), якія пакалілі адны шматкі ад рэкламнага банера. Між тым, магілёўцы спрачаюцца, што гэта было: хітрыя інтрыгі канкурэнтаў, звычайнае хуліганства, асабістая нянавісць да спевака і яго творчасці альбо... вялікая любоў? Алена КАЗЛОВА.

ПРОСТАЯ МОВА

...Штодзёншчына: вечар, кухня, тэлевізар. На экране — абрывак інтэр'ю: нехта з калег у сталай сімпатыйнай жанчыны (твар незнаёмы) пытаецца, як яна прымуудрылася зрабіць кар'еру, застаўшыся сам-насам ажно з тройкай малых? Тая, вочкам не мігнўшы, адказвае: — Спаць меней трэба! ...Аж сета пад уражаннем: як каратка, ёмка... Як геніяльна проста! ...Проста, праўда, толькі сказаць, а вось зрабіць...

Дзе п'юць... Бабуля ў Дзянінскім дзеве — далёкая і бліжкая. Першая жыве на Гомельскай, другая — у Піцеры. Ён таксама там... Размаўляе, вядома ж, па-руску, а вось пісаць — не любіць, не хоча, бо гэта складана. Па-беларуску (ён ведае) куды лягчы было б: многія словы як чуюць, так і пішы: горад, карова, малако, «картопля»... Хлопчык, дарэчы, вельмі любіць апошняю (і ёсць, і глядзецца, як расце), лютых ворагаў яе ведае. Заўчора з бабуйай яны жукоў «скавародзікі» збіралі (дакладней — страсалі) — у шырокае белое вядро, сачылі, каб не распаўзіліся, а ляжалі на дне. І, здаецца, разам убачылі — срод тых паласцаўкаў, іх лічынак — божую кароўку. Хлопчык дужа ўражаны быў: «Як?.. Яна ж магла загінуць?!» А вось бабуйа — не. Мо таму, што ведала, старое, як свят: «дзе п'юць, там і п'юць», «дзе дрывы сякуць, там і трэсьці ляжыць».

Дзе з вайной ідуць навінаваты, чэрпці і бязвінныя. У адной казарме... Аўточка маладога ў войска прызвалі. Служыць ён месяц, служыць другі. Нейкага дня сядзіць у казарме — разбірае... гранату. «Ты што — звар'яяеў? — жахаецца «прапар». — Яна ж узарвецца!» «А такой бяды, — усміхаецца хлопец, — няхай узрываецца. У мяне яшчэ адна ёсць». Гэта, як вы разумееце, анекдот. Зараз — чыстая праўда. Будзёны. Сталіца. Галоўны праспект. А ўжо вірлівы... Мы едзем па ім на тралейбусе. Дзеўка (унізе, у суседнім раздзе) — за рулём аўто. І пры гэтым адной рукой яна трывае ля вуха мабільнік, другой — на каленях... маленькага жывога сабакчу. Граната, яшчэ адна, у салдата быць можа. Машына ў дзеўкі, відаць, таксама.

ЖНІВЕНЬСКІЯ ПЕДНАРАДЫ

Традыцыйныя жнівеньскія педагагічныя канферэнцыі прайдуць ва ўсіх раёнах Беларусі з 19 па 26 жніўня. Прадметам абмеркавання стануць дасягненні сістэмы адукацыі ў папярэднім навукальным годзе і задачы, якія ставяцца на новы навукальны год. Адно з асноўных пытанняў, што будзе разглядацца педагогамі, кіраўнікамі сістэмы адукацыі і навукоўцамі — гэта якасць адукацыйных паслуг. Удзельнікі канферэнцыі абмяркуюць гатунасць устаноў адукацыі да навукальнага года, новыя формы і метады работы. Таксама будуць прадставлены новыя праграмы, падручнікі і дапаможнікі.

У Мінску педагагічная канферэнцыя «Праз якуюсь адукацыю — да грамадзянскай адказнасці за будучыню Беларусі» пройдзе ў Нацыянальнай бібліятэцы 23 жніўня. Для яе удзельнікоў будзе арганізавана выстава, якая пазнаёміць гасцей з дасягненнямі сталічнай сістэмы адукацыі. У рамках выставы адукацыйна-прадэманстрацыйнай новай кнігі выдавецтва «Пачатковая школа»: «Мінск — сталіца Беларусі». Гэтая кніга падручкі сёрыю «Гарады і гістарычныя мясціны Беларусі». Сёрыя распачалася з кнігі пра Палацк — самы старажытны беларускі горад. Над выданнем працаваў аўтар калектыву ў складзе журналістаў Наталі Ванінай, Вітаўта Чаропкі і Тацыяны Сівец. З уступным словам да юных чытачоў са старонак кніжкі звяртаецца мэр сталіцы Мікалай Ладуцька.

Надзея НІКАЛАЕВА.

У ПОШУКАХ СТАЛІЧНАГА СТЫЛЮ

На жаль, беларускую сталіцу ў свеце не ўсе ведаюць. Кожнаму значнаму гораду неабходны свой эфектыўны брэнд. Па даручэнні мэра горада Мінска «Інфармацыяна-турыстычны цэнтр «Мінск» распрацаваў праграму па стварэнні і прапагандаванні стылю нашай сталіцы.

Брэнд — больш чым сімвал, лагатып або лозунг, — тлумачыць дырэктар цэнтра Алена Пліс. — Гэта суцэльная сістэма каштоўнасцяў і характарыстык, якія адлюстроўваюць сутнасць горада. Іншымі словамі, брэнд — ідэалогія і яго душа. Брэнд Мінска як сталіцы будзе таксама прэзентаваць і ідэалогію Беларусі ў цэлым, з'яўляючыся адным з асноўных інструментаў яе папулярнасці.

Брэндзінг дае адчувальныя вынікі за 5-10 гадоў. Грошы, якія будуць затрачаны на яго стварэнне, вернуцца ў гарадскі бюджэт у выглядзе прыбытку ад турызму. Міжнародныя даследаванні даказалі, што правільна сфармуляваны брэнд павялічвае пільны іншаземцы ў краіну ў 4-5 разоў. А кожны турыст — гэта дадатковая крыніца валюты, якая паступае ў гарадскую казну. Чалавек прыехаў — яму неабходна жыць, харчавацца, наведваць музеі, купляць сувеніры, а гэта — грошы.

А ты смешны?

Калі ад вашых жартаў родныя і знаёмыя поаўзаюць ад смеху, то варта ўсур'ёз задумацца пра кар'еру гумарыста. Якраз такую прапанову робіць тэлеканал АНТ, які неўзабаве распачне працу над новым гумарыстычным праектам «Фактар смеху».

Праграма будзе нечым накітавал раіскага шоу «Стань смешным», — расказвае «Звяздзе» куратар праекта Сяргей СЯРБУН. — Мы шукаем людзей, якія могуць чымсьці рассямяць: песні, танцы, прыпеўкі. Узрост удзельнікаў неабмежаваны, таму мы чакаем усіх. Ацвёрская адукацыя для тых, хто збіраецца на кастынг, паводле Сяргея Сяргуна, таксама неабавязкова.

Абзац

Моцныя дажджы прайшлі ў Віцебскай вобласці. Паводле звестак Віцебскаблгидрамета, у другой палове дня 8 жніўня праз тэрыторыю вобласці перамяшчаўся актыўны фронтавы раздзел. За дзень і ноч на большай частцы раёна выпада адной да паўтары дэкаднай нормы ападкаў (24-35 мм). Толькі ў асобных месцах (Шаркаўшчына, Езярнычка Гарадоцкага раёна, Орша) колькасць ападкаў не перавышала 10-17 мм, а ўсю астатнюю тэрыторыю заліло, максімальная колькасць ападкаў — 35 мм — выпала ў Палацку. У лункіе прорпуску «Каменны Лог» на беларуска-літоўскай мяжы затрымана буйная партыя, як мяркуецца, гашыш. Падчас паглыбленага агляду аўтамабіля «Лікаль», які ехаў з Лтвы, смаргонскія памернікі знайшлі восем пакецікаў з рэчывам зялёнага колеру расліннага паходжання агульнай вагой прыкладна 11 кг. Такі груз паспрабаваў увезці ў Беларусь 27-гадовы грамадзянін Літвы. Кіроўцу і іншамарку даставілі ў Смаргонскую пажэную групу.

Грамадзянін Украіны загінуў пры сутыкненні легкавага і грузавой машыны на аўтадарозе Брэст—Мінск—мяжа РФ у Дзяржынскім раёне. ДТЗ адбылося ў цёмны час сутак. За рулём «Фальксвагена» ехаў грамадзянін Украіны 1970 г.н. Легкавік сутыкнуўся з МАЗам, што рухавіўся ў спадарожным кірунку. У выніку кіроўца «Фальксвагена» і грамадзянка РФ, 1983 г.н., што ехала з ім, змешчаны ў бальніцу.

тып горада будзе наносіцца на сувеніру прадукцыю і на рэкламна-інфармацыйных матэрыялах. У адзіным стылі будзе створаны стэнд горада для ўдзелу ў міжнародных мерапрыемствах. Брэнд будзе звязаны з якім-небудзь аб'ектам, неабавязкова архітэктурным, гэта можа быць скульптура ці нешта іншае.

Рытуецца тэхніка эканамічнага заданне па стварэнні стылю Мінска. У ім будучы дакладна прапанаваны ўсе неабходныя патрабаванні да рэкламнай кампаніі, якая вырашыць гэтым займацца. Пасля збору камерцыйных прапановаў правядуць конкурс. Вылучаць некалькі кампаній, але толькі адна з іх, з найбольш падыгодным праектам, возьмецца за распрацоўку брэнда.

Па словах Алены Пліс, ад некаторых беларускіх фірмаў ужо паступілі прапановы. Таксама з ініцыятывай выступіла адна з замежных кампаній.

Практыка гарадскога брэндзіngu хутка распаўсюджаецца ў постсавецкіх краінах. Свой брэнд ужо стварылі Рыга, Вільнюс, Тбілісі, Астана і іншыя. Цяпер чарга і беларускай сталіцы. Аляксандра КВІТКЕВІЧ. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Ёсць нагода. Ёсць пытанне

ЯК ВЫ ЛІЧЫЦЕ, ШТО МАГЛО Б СТАЦЬ БРЭНДАМ МІНСКА?

Алег ХАМЕНКА, гурт «Палац»: — На маю думку, гэта павінен быць герб Мінска: Божая Маці з анёламі. Бо гэта не можа быць ні стэла, ні плошча Перамогі, ні нават Нацыянальная бібліятэка... Толькі герб. Гэта відавочна і бясспрэчна.

Ігар БАРХАТКОЎ, мастак: — У нас цудоўная архітэктура. Мне вельмі падабаецца «сталінская» частка горада. Прыгожа выглядае вуліца Мяснікова, чыгуначны вакзал... Раней быў самы прыгожы краёвід з моста праз Свіслач каля парку Горкага, але там дадумаліся паставіць нейкія цёмныя пабудовы, якія зусім там не да месца.

Уладзімір ЦЭСЛЕР, скульптар: — Мне цяжка так адрозвацца. Гэта вельмі адказная, сур'ёзная справа. У Мінску амаль нічога такога не засталася, таму, можа быць, можна выраць нешта, чаго ўжо няма.

Аляксей ГРЫШЫН, алімпійскі чэмпіён па фрыстайле: — Па-першае, Нацыянальная бібліятэка. «Мінск-Арэна», зразумела, таксама. Ці вольна будучыце на Сурганова спартыўную пабудову менавіта для фрыстайлістаў, таксама першую падобную ў свеце. Увогуле ў нас шмат што можа быць такім брэндам.

Міхась МІЛКЕВІЧ, доктар тэхнічных навук, сын Якуба Коласа: — Мне здаецца, што гэта павінен быць помнік Купалу і Коласу. Гэтыя людзі адлюстроўваюць значны пласт нашай культуры. Яны заклалі асновы сучаснай літаратуры. Ёсць у Мінску, вядома, і шмат іншага, але гэтыя помнікі значныя і вельмі адметныя ў гарадскім ландшафце.

Ілья ЛАПАТО.

ПРАЗ ДЗЯСЯТКІ ГАДОЎ — НОВЫ КАСЦЁЛ

У вёсцы Падсвілле праз дзясяці гадоў урачыста адчыніў свае дзверы Пабудаваны замест зруйнаванага раней новага касцёла Найсвяцейшага Сэрца Езуса Хрыста. На цырымонію асвячэння касцёла прыехалі людзі з розных куткоў Беларусі, а таксама вернікі і святары з-за мяжы.

Раней тут быў храм, але на жаль, як і многія іншыя, не перажыў нялёгкай часы. Касцёл, у прыватнасці, быў і шкорушчам, і сельскім клубам. І ўрэшце прыгожы будынак разбурылі. Вернікі шчыра спадзяваліся, што малітвы іх дапамогуць аднавіць Божы храм. Так і здарылася — у 2000-м пачалі будаваць новы касцёл. Малады і ініцыятыўны кеэнды Андрэй здолеў аб'яднаць энтузіястаў і разам з уладамі, мецэнатамі рэалізаваць мару тутэйшых жыхароў аб новым касцёле.

Сярод ганаровых гасцей свята, вядома, былі і прадстаўнікі мясцовых уладаў. — Мы займаемся рэстаўрацыяй і рамонтна прамаў, — адначыў старшыня райвыканкама Алег МОРХАТ. — Запланавана будаўніцтва новых, хай і невялікіх. Такім чынам мы захоўваем традыцыі нашых продкаў.

Цяпер вернікі могуць прыйсці ў дом Божы, каб памаліцца, — сказаў кіраўнік каталіцкай епарыі біскуп Уладзіслаў БЛІН. — Гэта вялікае свята для ўсіх нас. Новы храм стане яшчэ адным астраўком адраджэння духоўнасці і паслухыць людзям.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

СУПРАЦЬ БУРАЛОМАЎ — УСЕ РАЗАМ

Зараз на распрацоўцы бураломных участкаў у Белаўскай пшчы працуе амаль сто чалавек з дзясяці лясгасаў Брэсцкай вобласці і двух лясгасаў Гродзенскай. Імі ўжо нарыхтавана 1 896 кубічных метраў драўніны. Нагадаем, што ў лясфондзе Нацыянальнага парку «Белаўская пшча» у выніку ўрагун, які адбыўся ў канцы ліпеня, было пашкоджана амаль 140 тысяч кубічных метраў насаджэнняў. Акрамя лясгасаў, да ліквідацыі наступстваў стыхій прыцягнуты і механізаваны лясна-рыхтоўчы комплекс. Усе работы па распрацоўцы бураломна плануюцца завяршыць да 1 кастрычніка.

Сяргей РАСОЛЬКА.

РОДНЫЯ... НАШЫ!

Гаспадар, ну напэўна ж, мог абы яго палажыць (бокам, не «уціпаўшы» на дно, не «замкнуўшы» на гузічак...), Хоць і наўрад... Хутчэй за ўсё кашалек спрабаваў нехта выцягнуць... І ўжо блізка было. Першакодзіла шось, не ўдалоса — дагэтуль... Аднак зараз вайсковец стаіць ля выхаду — зноўку ідзе ў натоўп — на вакзал... Спыніла. І здаецца ж, далікатны: «Прабачце... У вас грошы даўно не кралі?», а вяртае абалючы мясцёўку. Хлопчык — у слёзы і з кухні... А меншы якраз на чырвоны, мокры — халіпусь рукой за кішэнь, дастаў кашалек, паглядаў, шось нуднамае буркнуў!... даў ходу.

— Бач як спужаўся!.. Мусіць, грошай шмат? — засмяялася адна з прыяцелек. Другая абачліва дадала: — Не, ён, мусіць, мовы нашай не чуў ні разу. ...І тое, і другое ў нас магчыма...

ГОРКІ ЦУКАР

Сувенір перадалі, камплек: сімпатыйную гліняную пасудзінку з «рыдльвачкай» замест лыжкі і з надпісам збоку «Сіль». Гэта, як я разумею, каб адразу відаць было, што зроблена ўсё ва Украіне, што там шануецца мова, што на ёй вось так называецца соль і што рыдльвак яе лепш не есці... Патрэбная інфармацыя.

...Трэцяга дня з тымі ж украінцамі ў кавярні білі. Разам палуднавалі, потым каву пілі — з вяршкамі і нашым, тутэйшым... «сахаром». А так хацелася ў — з цукрам! Каб гасці ведалі, што ў нас таксама ёсць свая мова, свае словы. І хоць адно з іх, магчыма, запомнілі. Як мы — іхнюю сіль.

ДУБ ДУБАМ

З песні слова не выкінеш... З гэтага анекдота, як быццам, таксама? Ну, хіба ў надзеі, што люд ў гэтай галіне дасведчаны — тут жа ўставіць. То ў сімі адной дэа сынксі раслі. Старэйшаму шосьці гадкоў, маладошаму — тры. Выраслі дзевці, што яны вялікі ўжо, а значыць, размаўляць павінны, як дарослыя — з мацюкамі. З заўтрашняга дня.

Мы нават пачулі, куды і па што (дзясюк сказаў): — Да за эти деньги, — шумёў дзясюк, — (мацюкі прупускаем) я в гастронеме два килограмма сарделек (...) вазьму... Дураком нашла... Трыццаць тысяч...

У гэтым гучным маналогу, як і варта было чакаць, абсалютная большыня пакупнікоў-мужчын нічога дзіўнага не пачула. А вось пара-тройка «салсаваных» выхаваннем жанчын — ну напэўна ж...

Яны, магчыма, нават уявілі, як гэты асілак бяра на дзятародны орган (прабачце! Сам казавіць) дзевкі сарделек і потым нясе.

НЕХТА — МОЖА

На лешчынах абноўка — такча. А ўжо лёгка, зручная... Хочаш — прысок з цэментам у ёй размешвай, хочаш — пуцтазел вывозь...

ШТОПАР І СТУПАР

...Не пашчасціла (як раней здавалася) перад Новым годам звалася штопар, прыйшлося збоцьчы ў краму. І нават затрымацца, бо там быў калядны распродаж і істотныя зніжкі, а ў нас з сабой грошы, чатыры рукі і нават машына. Адзінае («дронна з галавой») прызус не помніла, што канкрэтна ў доме канчаецца. Таму (год наперадзе) рашылі купіць усюго — пральнага парашку, нейкай хіміі дзяля мыцця посуду, сантэхнікі, шкла, бальзамаў, шампуняў...

З вясны, упадаючы ў ступар ад новых цен, даюць: як жа добра, што перад новым годам зламаўся штопар!

ПОДЗЭГ?

Бабу Шурку хлебам не кармі, дай пагаварыць, пажадана — з некім новым, незнаёмым: каб не ведаў ён, навукаўскае слова, як яна пахавала маладога сына, як пасля таго не магла саўладдаць з нярэсцькі, бо тая піла і гуляла, як нарэсць, чаго ні каштавала, пазабіла яе праваю на дзіця, і яго, тады яшчэ маладога, нікуды не здала — стала гадаваць сама. «Ласнаццаць таму дзіцятку цяпер! Ужо

Аляксандра КВІТКЕВІЧ. Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЯК ВЫ ЛІЧЫЦЕ, ШТО МАГЛО Б СТАЦЬ БРЭНДАМ МІНСКА?

Алег ХАМЕНКА, гурт «Палац»: — На маю думку, гэта павінен быць герб Мінска: Божая Маці з анёламі. Бо гэта не можа быць ні стэла, ні плошча Перамогі, ні нават Нацыянальная бібліятэка... Толькі герб. Гэта відавочна і бясспрэчна.

Ігар БАРХАТКОЎ, мастак: — У нас цудоўная архітэктура. Мне вельмі падабаецца «сталінская» частка горада. Прыгожа выглядае вуліца Мяснікова, чыгуначны вакзал... Раней быў самы прыгожы краёвід з моста праз Свіслач каля парку Горкага, але там дадумаліся паставіць нейкія цёмныя пабудовы, якія зусім там не да месца.

Уладзімір ЦЭСЛЕР, скульптар: — Мне цяжка так адрозвацца. Гэта вельмі адказная, сур'ёзная справа. У Мінску амаль нічога такога не засталася, таму, можа быць, можна выраць нешта, чаго ўжо няма.

Аляксей ГРЫШЫН, алімпійскі чэмпіён па фрыстайле: — Па-першае, Нацыянальная бібліятэка. «Мінск-Арэна», зразумела, таксама. Ці вольна будучыце на Сурганова спартыўную пабудову менавіта для фрыстайлістаў, таксама першую падобную ў свеце. Увогуле ў нас шмат што можа быць такім брэндам.

Міхась МІЛКЕВІЧ, доктар тэхнічных навук, сын Якуба Коласа: — Мне здаецца, што гэта павінен быць помнік Купалу і Коласу. Гэтыя людзі адлюстроўваюць значны пласт нашай культуры. Яны заклалі асновы сучаснай літаратуры. Ёсць у Мінску, вядома, і шмат іншага, але гэтыя помнікі значныя і вельмі адметныя ў гарадскім ландшафце.

Ілья ЛАПАТО.

ПРАЗ ДЗЯСЯТКІ ГАДОЎ — НОВЫ КАСЦЁЛ

У вёсцы Падсвілле праз дзясяці гадоў урачыста адчыніў свае дзверы Пабудаваны замест зруйнаванага раней новага касцёла Найсвяцейшага Сэрца Езуса Хрыста. На цырымонію асвячэння касцёла прыехалі людзі з розных куткоў Беларусі, а таксама вернікі і святары з-за мяжы.

Раней тут быў храм, але на жаль, як і многія іншыя, не перажыў нялёгкай часы. Касцёл, у прыватнасці, быў і шкорушчам, і сельскім клубам. І ўрэшце прыгожы будынак разбурылі. Вернікі шчыра спадзяваліся, што малітвы іх дапамогуць аднавіць Божы храм. Так і здарылася — у 2000-м пачалі будаваць новы касцёл. Малады і ініцыятыўны кеэнды Андрэй здолеў аб'яднаць энтузіястаў і разам з уладамі, мецэнатамі рэалізаваць мару тутэйшых жыхароў аб новым касцёле.

Сярод ганаровых гасцей свята, вядома, былі і прадстаўнікі мясцовых уладаў. — Мы займаемся рэстаўрацыяй і рамонтна прамаў, — адначыў старшыня райвыканкама Алег МОРХАТ. — Запланавана будаўніцтва новых, хай і невялікіх. Такім чынам мы захоўваем традыцыі нашых продкаў.

Цяпер вернікі могуць прыйсці ў дом Божы, каб памаліцца, — сказаў кіраўнік каталіцкай епарыі біскуп Уладзіслаў БЛІН. — Гэта вялікае свята для ўсіх нас. Новы храм стане яшчэ адным астраўком адраджэння духоўнасці і паслухыць людзям.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

СУПРАЦЬ БУРАЛОМАЎ — УСЕ РАЗАМ

Зараз на распрацоўцы бураломных участкаў у Белаўскай пшчы працуе амаль сто чалавек з дзясяці лясгасаў Брэсцкай вобласці і двух лясгасаў Гродзенскай. Імі ўжо нарыхтавана 1 896 кубічных метраў драўніны. Нагадаем, што ў лясфондзе Нацыянальнага парку «Белаўская пшча» у выніку ўрагун, які адбыўся ў канцы ліпеня, было пашкоджана амаль 140 тысяч кубічных метраў насаджэнняў. Акрамя лясгасаў, да ліквідацыі наступстваў стыхій прыцягнуты і механізаваны лясна-рыхтоўчы комплекс. Усе работы па распрацоўцы бураломна плануюцца завяршыць да 1 кастрычніка.

Сяргей РАСОЛЬКА.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению комиссии по работе с имуществом, обращенным в доход государства при Борисовском райисполкоме (продавец), проводит открытый аукцион по продаже обращенного в доход государства изолированного производственного помещения № 2, об. пл. 1541,8 кв.м, расположенного по адресу: Минская обл., г. Борисов, ул. Рубена Ибаррури, 9 - 2.

Начальная цена – 1 277 389 000 бел.рублей. Задаток в сумме 100 000 000 бел.рублей перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Банк»,

Краіна Здароўя

Выпуск № 45 (281)

Здароўе нацыі Лета без «барматухі»

СЕННЯ літаральна за кожнай крамай, дзе маецца віна-гарэлчаны аддзел, замацаваўся свой пастаянны кантынгент аматараў плодова-ягадных мацаваных напояў. Многіх прыхільнікаў «барматухі» (так у народзе называюць гэтую групу віна) прадаўцы ведаюць не толькі ў твар, але і па імёнах (бо мазаляць вочы яны з дня ў дзень). Узэйшы бутэлечку мацаванага, ахвяра Бахуса можа тут жа, за рагом ці на бліжэйшай лавачцы, высмактаць яе лёдзь не залпам. Невысокая цана зрабіла плодова-ягадных вінаў даступнымі для грамадзян нават з вельмі сціплымі даходамі і дала ім магчымасць песьціць сябе мацаванай радасцю літаральна штодзень. Як той казаў, з ранку выпіў — увесь дзень вольны.

Каб не спакнуцца лёс, многія кіраўнікі прадпрыемстваў спецыяльна не выдаюць заробак у сярэдзіне працоўнага тыдня, добра разумеючы, што пасля яго «абмывання» назаўтра ў строй вернуцца далёка не ўсе работнікі, і нават той, хто вернецца, будзе далёка не ў лепшым стане. Бліжэй да выхадных, у пятніцу, аб'ёмы продажу алкаголю павялічваюцца. Плодова-ягаднае віно разьходзіцца, як гарачыя піражкі.

Не так даўно падобная сітуацыя назіралася і ў Слуцкім рэгіёне, аднак з надыходам лета ўсё карэньным чынам змянілася.

Па ініцыятыве Мінаблвыканкама на працягу двух летніх месяцаў на Слуцкім раёне праводзілі маштабны сацыяльны эксперымент, сутнасць якога заключалася ў поўным выдаленні з продажу плодова-ягадных вінаў.

— Мы не разлічвалі на тое, што адразу пасля нашага двухмесячнага эксперыменту жыхары раёна адмовяцца ад ужывання алкаголю ўвогуле ці хадзя б стануць спажаўцаў яго менш, — патлумачыў нашаму карэспандэнту намеснік старшыні Слуцкага райвыканкама Пётр Даўгучыц. — Для нас на гэтым этапе было важна выявіць увесь спектр праблем алкагольнай тэмы і зрабіць больш эфектыўнай працу па барацьбе з п'янствам і яго прафілактыкай.

Спраўды, вынікі слуцкага эксперыменту далі шмат падстаў для роздуму. У прыватнасці, пасля забароны на продаж «барматухі» ў раёне значна павялічылася колькасць зваротаў да нарколагаў і выклікаў хуткай дапамогі, звязаных са злужываннем спіртных напояў. Так, летась у чэрвені да нарколага звярнулася 1156 жыхароў раёна, а сёлета — 1398 (на 242 больш). Сёлетні ліпенскі паказчык перавысіў леташні на 231 зварот. Калі ў чэрвені 2010 года выклікаў хуткай дапамогі па прычыне п'янства было 217, то ў чэрвені 2011-га — 301 (на 84 больш). У ліпені 2011-га іх колькасць энou вырасла. Самі медыкі такі прырост тлумачаць менавіта умовамі эксперыменту: пасля знікнення з паліц прычычнага мацаванага віна выпіхокам даявлялося «пераключыцца» на больш моцныя напоі, што не прайшло для арганізма незаўважаным. «Паліва» змянілася, і «механізм» удз збой. Зразумела, што вызначыць сваю норму, зыходзячы з іншай градусанасці, таксама няпроста.

Цалкам лагічна, што знікненне плодова-ягадных мацаваных вінаў прывяло да павышэння аб'ёму продажу моцных алкагольных напояў: толькі каньяку ў раёне за адзін чэрвень было прададзена ўдвай больш. Вырас і аб'ём усяго спажаўтага случчанага алкаголю (больш дарагіх вінаў, налівак, гарэлак, каньякоў і г.д.).

Як бачым, піць менш у рэгіёне пакуль не сталі. Аднак арганізатару эксперыменту гэты факт не бянтэжыць:

— Самае важнае для нас — гэта здароўе людзей, — падкрэсліў Пётр Даўгучыц, — а, як вядома, танныя плодова-ягадныя віны высокай якасцю не вылучаліся. За час правядзення эксперыменту ў нас адчувальна знізілася колькасць выпадкаў

атручэнняў алкаголем. Яшчэ адзін важны момант — сітуацыя ў сям'і. І тут ёсць станоўчыя зрухі. Калі, скажам, піўшачыя жанчына віно за 3,5 тысячы рублёў магла набываць сабе кожны дзень, то ўжо штосці больш дарагое, скажам, за 10 тысяч рублёў, яна ўжо сабе так часта не дазволіць, бо не вытрымае сямейны бюджэт.

Апроч таго, па словах намесніка старшыні райвыканкама, той «барматушы» кантынгент, які прызважыўшы выпіваць бутэлечку плодова-ягаднага віна, так бы мовіць, не «адыходзячы ад касы» (за рагом магазіна, у парку, на дзіцячых пляцоўках), цяпер вымушаны несці алкаголь дамоў, бо тую ж гарэлку ці каньяк адным махам не вып'еш. Тут патрэбны і час, і нейкая закуска. А значыць, менш невярозных асоб з'яўляецца ў грамадскіх месцах. У крамах энкілі «п'янічынны» натоўпы ў віна-гарэлчаных аддзелах. І гэта яшчэ не ўсё. Як сцвярджае старшыня, за два летнія месяцы ў рэгіёне зменшылася колькасць суіцыдаў і спроб суіцыдаў, а таксама колькасць правапарушэнняў, здзейсненых у стане алкагольнага ап'янення.

Добра разумеючы, што попыт стымуляе прапаганду, мясцовыя ўлады яшчэ да абвясчэння эксперыменту актыўна працавалі па выяўленні фактаў самаганаварэння ў раёне. Задзейнічалі сельвыканкамы, работнікі лягасаяў. За два месяцы — май-чэрвень — агульным намаганнем было выяўлена 14 правапарушэнняў у галіне нелегальнага абарачэння алкагольнай прадукцыі (прадасці кажучы, фактаў продажу самагоном), знішчаны два міні-заводы і 960 літраў самагоннай брагі (што значна больш, чым летась). Апроч таго, з незаконнага абарачэння было канфіскавана 62,5 літра спіртных напояў, з якіх 53 літры — менавіта плодова-ягадных мацаваных вінаў.

У многім паказчыкі слуцкага эксперыменту аказаліся «змазанымі» з прычыны даступнасці забароненага алкаголю ў суседніх раёнах. Натуральна, мытняў удзяж яго мяжы Слуцкага рэгіёна ніхто не ўстанавіліваў, а калі «трубы гарачы», паездка ў усудні — Старадарожжы, Капыльскі, Салігорскі, Любанскі ці Пухавіцкі — раён вількай нязручнасцю не стане. Там «барматуха» можна без праблем набыць у любым магазіне.

Наспела неабходнасць пашырыць геаграфію правядзення эксперыменту, лічыць Пётр Даўгучыц. Тады многіх хібаў можна было б пазбегнуць. Як бы там ні было, самі случчаныя эксперымент вырасцілі працягнуць: распрадажнем старшыні раённага выканаўчага камітэта абмежаванне рэалізацыі плодова-ягадных вінаў на тэрыторыі раёна падоўжана яшчэ на паўгода — да 1 студзеня 2012-га.

— Гэта ўжо не столькі эксперымент, колькі канкрэтны план дзеянняў па барацьбе з п'янствам, — падкрэсліў Пётр Барысавіч. — Гэтым мы ратуем здароўе людзей ад спажаўвання няякаснага алкаголю, здароўе сям'і. Ужо заўважана, што абавязаныя асобы (бацькі, якія згодна з Дэкрэтам №18, павінны пагаджаць дзяржаве расходы на ўтрыманне іх дзяцей) з правядзеннем эксперыменту сталі менш ужываць алкаголь, скарацілася і колькасць іх працоўных прагулаў. Медыкі падлічылі, што пры падобным эксперыменту на трое скараціцца колькасць зваротаў да нарколагаў.

...Ніхто не заклікае пакаіцца без увагі інтарэсы айчыннага прадпрыемстваў па вытворчасці плодова-ягадных вінаў, якія цяпер як мінімум на паўгода страцілі з карты сваіх паставак цэлы рэгіён. Аднак клопат пра здароўе нацыі — самая важная задача. Магчымае выйсце — пераарыентацыя вытворчасці на іншыя віды прадукцыі, напрыклад, сокi. І ў такім выпадку прадпрыемствам неабходна дзяржаўная падтрымка.

Інга МІНДАЛЁВА.

Слуцкі раён.

Мае гадзі — маё багацце

НЕ ТАЯ МОЦ У 50

10 жніўня 2011 г. ЗВЯЗДА 5

Святлана БАРЫСЕНКА

БЛЯСК у вачах знік, зрок пагоршыўся, цягліцы аслабелі, працаздольнасць знізілася — вось надыходзіць старасці ў агульных рысах. Так праяўляюцца парушэнні абмену рэчываў, пагаршэнне метабалізму на клетачным узроўні. Сучасныя навуковыя ўяўленні ўказваюць на тое, што менавіта абменныя парушэнні з'яўляюцца першачарговымі ў працэсе старэння арганізма. На шчасце, змены адбываюцца паступова і нават падаццю пэўнаму кантролю, паколькі моцна залежаць ад знешняга асяроддзя.

Цікава, што далёка не кожная «ўзростава» прыкмета можа быць выкарыстана для вызначэння бялагічнага ўзросту. Так, пры значным зваданні скуры, з'яўленні маршчын, сірэны цалкам спраўна могуць працаваць сэрца і мозг. І наадварот, пры «здоровым» выглядзе ў чалавека могуць быць хваробы важных для жыцця органаў. Такія сітуацыя, дарэчы, часам падтургоўвае людзей да неадпаведных паводін (яны працягаюць, напрыклад, злужываць алкаголем ці тютунём, наведваюць лазню — словам, паводзяць сябе як здаровыя і абсалютна не цікавяцца станам уласнага здароўя), што нярэдка прыводзіць да так званай заўчаснай бібелі.

— Для дакладнага вызначэння бялагічнага ўзросту выкарыстоўваюць цэлы шэраг звестак, — расказвае дацэнт кафедры рэабілітацыі Дзяржаўнага інстытута ўпраўлення і сацыяльных тэхналогій БДУ, кандыдат медыцынскіх навук Уладзімір МІЛЬКАМАНОВІЧ.

— Гэта, напрыклад, антрапаметрычны звесткі (рост стаячы, акружнасць грудной клеткі, плечавы дыяметр, маса цела, таўшчыня скарунай складкі і іншае), функцыянальныя паказчыкі стану органаў і сістэм (пульс, артырыяльны ціск, частата дыхання, жыццёвы ёмістасць лёгкіх, максімальная затрымка дыхання на ўдыху і выдыху, мышчанае сіла кісцяў, рэнтгена-скія паказчыкі грудной клеткі, вастрыня зроку, просты тэст на памяць, электракардыяграма, хуткасць распаўсюджвання пульсавай хвалі, рэагэнсфалаграфія, вызначэнне вібрацыйнай адчувальнасці, тэст на псіхаметорны тэм), лабараторныя даследаванні (агульны аналіз крыві, мачы, біяхімічныя даследаванні крыві — халестэру, лецыцін, цукар крыві і іншае). У практычнай жа дзейнасці бялагічны ўзрост няцяжка вызначыць па такіх паказчыках, як сістэльны артырыяльны ціск, жыццёвая ёмістасць лёгкіх, зрок, слых, здольнасць да пераключэння ўвагі, колькасць здаровых зубоў і некаторыя іншыя. Старэнне — гэта вялікая колькасць знешніх змяненняў цела, унутраных органаў і сістэм арганізма.

Аднак у тэме старэння на першы план сёння выходзіць біяісхасцяўнасці фактар. Мы не ў стане спыніць натуральны працэс бялагічнага старэння. І тым не менш, старэць можна па-рознаму. Той, хто ставіцца ад жаўцы, стаў ахвярай змацянальнага выгарання, хто ўпэўнены, што нічога новага жыццё яму не абяцае, нясе сваіму здароўю значна большую пагрозу, чым той, хто, будучы нават хворым, не падаецца хваробе, а прыстасоўваецца да новых умоў, змагаецца. Для працяглага жыцця і прыгожага старэння нам патрэбна нават не матэрыяльная забяспечанасць, а атрыманне станоўчых эмоцый, звязаных з тым, што мы маем. Не трэба бачыць старасць у змрочных адценнях, лепей адвекта ўсёдамаць тэя змены, якія адбываюцца з цягам часу ў арганізме.

Змяшэнне росту пры старэнні звязана, перш за ўсё, з прыплюшчваннем міжпазванковых дыскаў і павелічэннем сутласці. Пасля 60 гадоў рост змяняецца ў сярэднім на 0,5-1 см за пяцігоддзе.

У старчым узросце пераарыентаваныя тлушчу адбываецца за кошт зніжэння тлушчаадкладання падскурана і павелічэння ўнутранага. Са шок тлушчавыя масы перамяшчаюцца да ніжняга аддзела твару. Тлушч адкладваецца і ў галіне грудзей і жывата. Досыць рэдка могуць адбывацца і ўзроставыя змены ў грудных залоз (грудзі абвісаюць), што ў 18-25 гадоў назіраецца ў 20 працэнтаў, а ў 35-40 — у 50-ці. Колькасць мышачнай тканкі пасля 50-і пачынае актывна зніжацца. Зніжэнне мышачнага тону пачынаецца ў абодвух палоў пасля 35-ці. Да 70-80 гадоў сілавыя паказчыкі змяняюцца прыкладна ўдвай.

Узроставыя змены скуры пачынаюцца калі 40 гадоў. Да 60 гадоў прыкметна станюцца сухой, маршчыністай. З-за парушэння абмену на асобных участках утвараюцца пігментныя плямы.

Пачынаючы ўжо з 30 гадоў, змяняецца колькасць валасоў, яны сівеюць, паколькі клеткі валасяных цыбулін страчваюць здольнасць утвараць пігмент. Хоць рост валасоў зніжаецца, у пажылых жанчын нярэдка з'яўляюцца валасы на твары.

У косным шкідзе старога арганізма працэнт неарганічных рэчываў у касцях павялічваецца. Таму косяі ў старасці становіцца больш хрупкім, пры пераламах цяжка зрастаюцца. Амаль пастаянна прыкметай старэння ва ўзросце пасля 50 гадоў з'яўляецца разрэджванне коснай тканкі — астэапароз. У яго аснове — складаны комплекс пераважна атрафічных змяненняў. Для старэючага чалавека тыповы і астэахандроз пазваночніка, або дэструк-

тыўныя змены хростковай тканкі міжпазванковых дыскаў, што ў старэйшых узростах сустракаецца ў 85-98 працэнтах выпадкаў. Спандылёз — утварэнне косных разрастанняў на пазванках — сустракаецца літаральна пасля 45 гадоў і, магчыма, з'яўляецца свайго роду адказам на развіццё астэахандрозу.

У людзей пасля 60 гадоў звычайна пакутуюць нагузачныя суставы — тазасцягавыя, каленыя, галёнкаступнёвыя. Суставыя паверхні быццам зношваюцца, сціраюцца, звязкі становяцца менш эластычнымі, што не толькі абцяжарвае рух, але і прычына боль. Змяняецца таксама колькасць суставной вадкасці.

Нярэдка можа назірацца змяненні ў органах зроку. Развіваецца памутненне хрусталака — катаракта рэзка знікае або поўнасцю парушае зрок аднаго ці абодвух вачэй. Катаракта нярэдка ідзе ў пары з павышаным унутрывоковым ціскам — глаўкомай. Абодва гэтыя захворванні патрабуюць апэратыўнага лячэння.

Старэнне органа слыху пачынаецца звычайна пасля 40-50 гадоў і праяўляецца тугавухасцю, якая прагрэсуе з цягам часу. З'яўляецца шум у вушах, чалавек пачынае горш чуць мову па тэлефоне. Большасць людзей пасля 60 гадоў маюць аслабленне смаку, у першую чаргу, да салодкага. Функцыі нюху могуць аслабляцца з 45 гадоў і прагрэсуна зніжацца пасля 60-ці.

Старэнне нервовай сістэмы — вядучы фактар у старэнні ўсяго арганізма. З цэнтральнай нервовай сістэмай звязана прыстасаванне, адаптацыя, якія спрыяюць павелічэнню працігласці жыцця. На працягу жыцця ў нейронах — нервовых клетках назіраецца неабходная жыццёвая інфармацыя, аднак пасля 50-60 гадоў іх колькасць змяняецца. Паніжаецца і ўзровень нейрамедыятараў (сератоніна, норадрэналіну і інш.), што павышае схільнасць чалавека да дэпрэсіў ў адказ на псіхасоцыяльныя стрэсы. Прыкметы старэння нервовай сістэмы адбываюцца на разумовай і фізічнай працаздольнасці, памяці, эмоцыях, паводзінах рэакцыях.

Старэнне палавых залоз звязана са зганяненнем рэпрадуктыўнай функцыі. Найбольш яскрава праявы старэння рэпрадуктыўнай сістэмы назіраюцца ў жанчын, у якіх ужо ў 40 гадоў адбываецца змяшэнне масы яечнікаў. З наступленнем менапаўзы сакрэцыя жаночых палавых гармонаў — эстрагену — значна зніжаецца. У далейшым асноўнай іх крыніцай становіцца кара надчырачнікаў. У мужчын таксама існуе свой «мужчынскі клімакс» — аслабленне мышачнай сілы, павышэнне масы цела. Зніжэнне патэнцыі ахолівае перыяд ад 55 да 65 гадоў, а ў жанчын — ад 50 да 60. У мужчын 50-55 гадоў назіраецца павелічэнне прастаты. Многае залежыць ад стану здароўя і ладу жыцця, асабліва ў маладым узросце.

Старэнне рэпрадуктыўнай функцыі. Найбольш яскрава праявы старэння рэпрадуктыўнай сістэмы назіраюцца ў жанчын, у якіх ужо ў 40 гадоў адбываецца змяшэнне масы яечнікаў. З наступленнем менапаўзы сакрэцыя жаночых палавых гармонаў — эстрагену — значна зніжаецца. У далейшым асноўнай іх крыніцай становіцца кара надчырачнікаў. У мужчын таксама існуе свой «мужчынскі клімакс» — аслабленне мышачнай сілы, павышэнне масы цела. Зніжэнне патэнцыі ахолівае перыяд ад 55 да 65 гадоў, а ў жанчын — ад 50 да 60. У мужчын 50-55 гадоў назіраецца павелічэнне прастаты. Многае залежыць ад стану здароўя і ладу жыцця, асабліва ў маладым узросце.

Інфарм-укол

ЗАСЦЯРОГА ПАСЛЯ РОДАЎ

Жанчынам, не гатовым да нараджэння другога дзіцяці, варта прымаць кантрацэптывы літаральна праз тры тыдні пасля родаў. Так мяркуюць амерыканскія даследчыкі.

Як правіла, жанчыны, дзеці якіх знаходзіцца на грудным выкармліванні, не цяжараюць, а ў астатніх авуляцыя адбываецца не раней чым праз 2 тыдні пасля родаў. Аднак ёсць выключэнні, сцвярджаюць эксперты Суветнай арганізацыі аховы здароўя. Значыць, жанчынам варта быць пільнымі і загадзя думаць аб кантрацэпцыі. Трэба, прама, мець на ўвазе, што прыём такіх прэпаратыў адразу пасля цяжарнасці павышае рызыку ўтварэння тромбаў у крыві. Паступова гэта рызыка зніжаецца. Калі ж маці прытрымліваецца груднога кармлення, то прымаць кантрацэптывы не рэкамендуецца, паколькі гэта можа запавольваць інтэлектуальнае развіццё дзіцяці. Аднак перапынкі ў грудным кармленні могуць «забяспечыць» незапланаваную цяжарнасць.

ШТО ВЫРАШАЮЦЬ ГАРМОНЫ?

Ведаць свой гарманальны фон не менш важна, чым сачыць за ваямі, ціскам і гемэалялінам. Ад узроўню гармонаў залежыць, як мы выглядаем і як сябе адчуваем.

Эстраген. Паскарвае працэс абнаўлення клетак арганізма, зніжае выпрацоўку скарунага сала, захоўвае маладосць скуры, надае бляск і пышнасць валасам. З'яўляецца абаронцам сасудаў ад адкладанняў халестэрыну. Лішак эстрагену можа выклікаць празмерную паўнату ў ніжняй частцы жывата і на клубах. Акрамя таго, розныя дабраяснасьня пухліны таксама часам звязваюць з лішкам гэтага гармону. Недахоп апошняга выклікае ўзмоцнены рост валасоў на твары, нагах і руках, а таксама больш хуткае старэнне, што праяўляецца схільнасцю скуры да ўтварэння маршчын і зваданняў.

Эстрадыёл. Асабліва важная яго роля ў падрыхтоўцы слізкістай маткі да цяжарнасці. Забяспечвае стаўленне і рэгуляцыю менструальнай функцыі, развіццё яйцаклеткі. Авуляцыя надыходзіць праз 24-36 гадзін пасля значнага піку эстрадыёлу. Гармон адказвае і за назіпаўшанне тлушчу, у тым ліку падчас выношвання дзіцяці. Недахоп у жанчын дзетароднага ўзросту можа праяўляцца прылівамі, вегетатывнымі расстройствамі, павышэннем ціску. Можа быць і празмерны рост валасоў па мужчынскім тыпе, агрубленне галасы, адсутнасць месячных. Лішак жа можа прывесці да фарміравання пухлінных працэсаў у органах рэпрадуктыўнай сістэмы.

ФСГ (фалікуластымулюючы гармон). Спрыяе ўтварэнню і выпяўняю палавых клетак (яйцаклетак і сперматозоідаў), уплывае на сінтэз жаночых палавых гармонаў (эстрагену). Пры дэфіцыце назіраюцца паталогіі гіпофізу і няздольнасць да зачатця.

ЛГ (лютэінізуючы гармон). Забяспечвае завяршэнне працэсу выпяўняння яйцаклеткі ў фалікуле і авуляцыю.

Прагестэрэн. Удзельнічае ў падрыхтоўцы маткі да цяжарнасці. Яго называюць «гармонам цяжарных жанчын», паколькі ён актывна ўдзельнічае ў развіцці яйцаклеткі і яе размяшчэнні ў матцы. Акрамя таго, прагестэрэн уплывае на нервоу сістэму, салыныя і малочныя залозы. Пры паніжэнні яго ўзроўню ў другой палове цыкла жанчына адчувае боль унізе жывата і малочных залозах, становіцца раздражняльнай, плаксивай і часам дэпрэсійнай. Пры нізкім узроўні адсутнічае авуляцыя, могуць быць і праблемы з выношваннем дзіцяці. Павышэнне прагестэрону можа правакаваць утварэнне кісты жоўтага цела, парушэнні менструальнага цыклу.

Тэстастэрэн. Паніжэнне гэтага мужчынскага палавога гармону ў жанчын можа быць прычынай парушэння менструальнага цыклу, лішняй палітвасці і тлустасці скуры. Лішак спрыяе росту валасоў па мужчынскім тыпе, паніжэнню тэмпу росту, жанчыны з павышаным тэстастэронам звычайна маюць сярэдні рост, вузкі таз і шырокія плечы. Перавышэнне колькасці гармону можа выклікаць выкідкі.

Пралакцін. Гармон стрэсу: хваляванне або фізічная нагузка здольныя паўплываць на яго ўзровень. Лішак можа выклікаць боль у малочных залозах перад або ў час менструацыі і нават развіццё мастапаліты. Паталагічнае павышэнне колькасці гэтага гармону блакіруе авуляцыю.

Андрогенныя гармоны. Пераважна мужчынскія, але ў невялікай колькасці выпрацоўваюцца і ў жанчын. Адказваюць за лібіда, развіццё касцявой і мышачнай тканкі, выпяўняненне фалікулаў. Пры павышэнні канцэнтрацыі ўзнікае збой у працы яечнікаў і бесплоднасць, павышаны рост валасоў па мужчынскім тыпе, паніжэнне тэмпу росту. Пры дэфіцыце паніжаецца жыццёвы тонус.

Неабходна памятаць, што, акрамя рэпрадуктыўных гармонаў, у рэгуляцыі менструальнага цыкла бяруць удзел і іншыя гармоны. Наогул для арганізма важная ўсе гармоны, якія выпрацоўваюцца гіпофізам, яечнікамі, надчырачнікамі і шчытападобнай залозай.

Святлана БАРЫСЕНКА.

«ВЯЛІКАЯ БАРД-РЫБАЛКА» ПРАЙШЛА Ў БЫХАЎСКІМ РАЁНЕ

Гэты адвар вельмі эфектыўны пры гемароі.

● Пры старчых запорах шчаўе спрыяе размякчэнню калавых мас. Таму яго карысна рэгулярна ўжываць у ежу пажылым людзям, якія пакутуюць ад атані кішчэчніка, і пры яго вялай рабоце.

● Сок свежага лісця п'юць па 1 ст. лыжцы 3 разы на дзень як жаўцягонны сродак, а таксама пры ацэках і вадзяніцы.

● Свежае патоўчанае лісце шчаўя прыкладваюць да ран і язваў, пры апёках (у тым ліку і сонечных) — да пашкодзеных участкаў скуры.

● Шчаўе — выдатны сродак пры гіпавітамінозах. У якасці танізавальнага сродку яго карысна ўжываць у выглядзе адвару пры агульнай слабасці.

● Пры захворваннях печані 30 г здробненага кораня шчаўя заліць б шклянкінамі вады, кіпяціць на працягу гадзіны, затым пасля 45-хвіліннага настойвання працадзіць і піць па 0,5 шклянкі 3 разы на дзень.

УВАГА! Нягледзячы на бяспрэчныя гаючыя ўласцівасці шчаўя, яго не рэкамендуецца ўжываць у вялікай колькасці і на працягу доўгага часу. З-за вялікай колькасці шчаўевай кіслаты празмернае ўжыванне шчаўя можа выклікаць парушэнне мінеральнага абмену ў арганізме, развіццё нырачнакаменнай хваробы і падагры. Супрацьпаказана шчаўе і пры цяжарнасці, гастрыце з павышанай кіслотнасцю, язве страўніка і дванаціцперснай кішкі.

Падрыхтавала Вольга КУЛІНКОВІЧ.

Фота БЕЛТА.

Зялёная апэка ШМАТАБЛІЧНАЕ ШЧАЎЕ

ЦЯЖКА паверыць у тое, што ў многіх краінах людзі доўгі час не расіталіся есці шчаўе. Яго лічылі пустазеллем і таму пабойваліся ўжываць у ежу. Затое ў гаючых уласцівасцях шчаўя ніхто не сумняваўся. Са старажытных часоў шчаўе выкарыстоўвалі як лекавую расліну.

Асноўныя гаючыя дзеянні, якія аказвае шчаўе, — супраціўляюцца, мацаюцца, танізаваць. Вядома таксама, што старажытныя лекары прапісалі адвар каранішча шчаўя пры дызентэрыі, пры нястраўнасці, а таксама пры крывацёках як кроваспінныяны сродак.

Шчаўе актывізуе дзейнасць печані і ўтварэнне жоўці, паліпае матарыку кішчэчніка, з'яўляецца кроваачышчальным і блесуцішальным сродакам. Адвар лісця шчаўя выкарыстоўваюць як супраціўляе пры некаторых атручэннях. Шчаўе дапамагае пры калітах, энтракалітах, захворваннях стрававальнага тракту, гемароі.

● Пры запаленні мачавога пузыра (цыстыце) перад сном рэкамендуецца прымаць ванны з адварам шчаўя. Для гэтага бяруць 500 г сыравіны на літр вады, кіпяціць на слабым агні 10 хвілін і выпіваюць у ванну з тэмпературай вады 36 градусаў. Прымаць шчаўевую ванну трэба 8—10 хвілін.

● Дубільныя рэчывы, вітаміны С, К, якія змяшчаюцца ў шчаўе, аказваюць лекавае дзеянне пры рыжках і запаленых дзяснах. Таму настой, прыгатаваны з лісця шчаўя, здаюна прымяняюць для паласкання рота. Умацаванню дзяснаў спрыяе і парашок, прыгатаваны з каранёў шчаўя.

● Шчаўе — адзін з лепшых

ўстараніць непрыемныя сімптомы, спадарожныя гэтаму жыццёваму перыяду.

● Адвар каранёў шчаўя выкарыстоўваюць пры дызентэрыі і паносах як вязучы сродак:

І СПРАВА ІДЗЕ СПОРНА

ААТ «Будсэрвіс—Маладзечна»

1 Сваю нотку ў гэты агульны і даволі зладжаны будаўнічы рытм уносяць і працаўнікі адкрытага акцыянернага таварыства «Будсэрвіс—Маладзечна».

Пасля знаёмства з калектывам гэтага таварыства, з тым шляхам, які ён прайшоў у сваім развіцці, можна зрабіць смелую выснову: калі хто сёння і працуе ў сапраўдных рынках, выжывае менавіта самастойна — за кошт сваёй паваротлівасці ды ўмення, прафесіяналізму; калі хто і не чакае міласці ад прыроды (гэта значыць — усялякіх дзяржаўных прэферэнцый ды датацый, на якія ў нас вельмі ахвочыя многія іншыя, з дазволу, рыначнікі), дык гэты калектыў — адназначна. Гэта цяпер тут надраўна ўзяліся, завялі пра сябе перад многімі заказчыкамі, а ў свой час, шукаючы працу, тых жа заказчыкаў, словам, завабываючы сабе месца пад гэтым зусім не ласкавым рынкавым сонцам, «бегалі» на краіне, па выказванні кіраўніка таварыства, як галоўны сабака. Каб хоць трохі зарабіць. Каб захаваць калектыў. А тых жа грошай не халала нават на самае неабходнае, надзеянае...

Кіраўнік таварыства прыгадвае такі выпадак. У санаторыі «Нарач» узводзілі водалічэбніцу, і спатрэбіліся на гэты аб'ект тынкоўшчыкі — прадстаўнікі, можа, найбольш дэфіцэнтнай будаўнічай прафесіі. Паралілі тады кіраўніку генпадрадчыку будаўнічай арганізацыі звярнуцца ў маладзечанскі «Будсэрвіс». Прышоў ён, а ў кабінце дырэктара «Будсэрвіса» — абшарпаная сцена, на падлозе — парваны лінолеум... «Ды куды вы мяне прывялі, каго раіце, калі яны для сябе нічога зрабіць не могуць...» Практычна на гэтым і развіталіся. Але, нагадаем, праца тынкоўшчыкаў заўсёды была (і застаецца) асабліва запатрабаванай. Словам, не знайшоў генпадрадчык іншых выканаўцаў і ўсё ж запрасяў да сябе маладзечанскі «Будсэрвіс»: няхай паспрабуюць.

Паспрабавалі — і спадабалася. І пасля надойга засталіся добрымі партнёрамі. «А ў нас тады грошай не было нават на касметычны рамонт, вось і трапілі ў гэтую непрыемную сітуацыю, — зазначаюць у «Будсэрвісе». — Гэта ўжо пасля, калі трохі зарабілі, — прывялі свае службовыя памяшканні ў належны парадок, прычым пачалі не з кабінетаў, а з даху, які таксама быў далёка не ў парадку...»

Увогуле, у дэпабудовачны перыяд цяперашні «Будсэрвіс» (назва некалькі разоў мянялася) уяўляў сабой моцную будаўнічую арганізацыю. Працаваў у ёй было прастыжня, даручаліся ёй і прастыжныя аб'екты ў Нарачанскай зоне — санаторыі, дамы адпачынку; тут налічвалася больш за 500 чалавек (цяпер — крыху больш за 150). А займаўся «Будсэрвіс» (займаецца і цяпер) у асноўным аддзелачнымі работамі — тынкоўкай, малітравам і г.д., а таксама цяслярнымі, абліцоўвочнымі і некаторымі іншымі. «Будсэрвіс» доўгі час уваходзіў у трыст «Маладзечнасьбуд» (больш ранняя назва трыста — Маладзечанскі трыст № 14), які і забяспечваў аддзелачніку адпаведнымі работамі, тымі ж заказамі. Як прыгадваюць у «Буд-

3 сэрвісе», на той час у ім склаўся высокапрафесійны, працаздольны калектыў; на базе «Будсэрвіса» праводзіліся розныя паказальныя нарады і семінары. Дарэчы, пра першапачатковую моц «Будсэрвіса» пэўным чынам сведчыць складзеная вакол яго з прыроднага каменю (як вакол якога-небудзь старадаўняга замка) трывалая прыгожая сцяна.

А потым прыйшла перабудова, падчас якой і было створана цяперашняе акцыянернае таварыства, і ўжо, зразумела, цалкам самастойнае. І гэтак таварыства, па сутнасці, не вытрымала ні выпрабаванняў перабудовы, ні выпрабаванняў самастойнасцю. Увогуле ставілася пытанне аб яго ліквідацыі, і наконце гэтага нават быў праведзены спецыяльны сход. І ў першую чаргу ставілася на такім зыходзе тагачасны кіраўнік «Будсэрвіса», які меў неаблагодную долю акцый, а разам з тым, нягледзячы і пэўны інтарэс. Аднак не пагадзіліся з такім фіналам астатнія акцыянеры, і той кіраўнік у выніку сам сышоў. А «Будсэрвіс» — застаўся, хоць і падтрымаў яго той час, а галоўнае — пазбавіў многіх кваліфікаваных спецыялістаў. Па сутнасці, толькі адна «краспасная» сцяна засталася гэткай жа моцнай...

Пазбавіў той час «Будсэрвіс» і яго галоўнага інжынера Соф'я Харлан, якая ў многім была не згодная з дзеяннямі тагачаснага кіраўніка, а ў выніку вымушана была пакінуць сваю пасаду і сам «Будсэрвіс». Але ўжо хутка пасля ўсіх гэтых падзей з'явіўся ў «Будсэрвісе» новы і зусім малады кіраўнік. Тым не менш, нягледзячы на сваю маладосць, ён адразу зрабіў вельмі мудры крок: пастарэўшае максімальна вярнуць у «Будсэрвіс» яго ранейшых спецыялістаў, і ў першую чаргу — галоўнага інжынера. Ды і далёка не заўсёды. Ну вось, напрыклад, нярэдка можна сустрэць такую сітуацыю: прадпрыемства, арганізацыя на ладан дыхаючы, бюджэт іх трашчыць па ўсіх швах, а кіраўнік ездзіць на шыкоўным пазадарожніку, хоць, дарэчы, кіраўніку добрай арганізацыі і не грах мець пад сабой добрую машыну...

У маладзечанскім «Будсэрвісе» для раз'езду па сваіх шматлікіх аб'ектах маюць для гэтых мэтаў звычэйшы савецкі «масквіч», які быў спяганы з некага да даўгі і які ваш паўгода было ўжо 112 мільёнаў. Гэткімі ж тэмпамі расла ў «Будсэрвісе» прадукцыйнасць працы, а адпаведна — і заробатная плата. Кіраўнік «Будсэрвіса» бачыць у аснове гэтых выдатных зрухаў наступныя прычыны: тое, што шмат сталі працаваць у самым горадзе, гэта значыць, не пасрэдна ў самім Маладзечне (раён будаўнічых зонаў «Будсэрвіса» знаходзіўся ў радыусе да 100 кіламетраў), што істотна скараціла яго непрадукцыйныя страты часу на пераезд і г.д., а па-другое — менавіта прафесіяналізм людзей. А яшчэ яна зазначае, што на праблему будаўніцтва стала звяртаць значна большую ўвагу мясцовае ўлада.

Працаўнікі «Будсэрвіса» заняты ў асноўным на аддзелцы новых жылляў дамоў, разам з тым ямаля папрацавалі на такім знакавым аб'екце, які дзіцячы здараруленчы лагер «Зурбана» на Нарачы; на іх рахунку ў таксама аддзелачныя работы на Доме правасуддзя ў Ашмянна, памежным пераходзе «Катлоўка», працвай на якім у таварыстве асабліва ганарыцца дзіцячым вёска ў Барыўляна, «кавалачка» малітраў і абліцоўвочных работ на будаўніцтве Нацыянальнай бібліятэкі... Цяпер жа, калі ўсе будаўнічыя сілы Маладзечна кінуты на падрыхтоўку горада да рэспубліканскіх Дажынак, — вядома, працуюць на адпаведных гарадскіх аб'ектах. Мы наведвалі некаторыя з гэтых аб'ектаў.

— Вы што, ніводнага разу не былі ў нашай Цэнтральнай бібліятэцы? — ушчывала нас намеснік дырэктара гэтай установы Таццяна Чаброўская. — Ды ў нас жа кніг больш за 300 тысяч экзэмпляраў, больш за 14 тысяч чытачоў; у нас цудоўныя чытальныя залы, аддзел замежнай літаратуры, мастацтва; у нас розныя выставы пастаянна праходзяць... А сам будынак значыцца як помнік архітэктуры мясцовага значэння... У гэтым будынку вяліся маштабныя аднаўленчыя работы, і, як зразумела ўжо, на іх былі задзей-

2 Капітальна чысціцца, прыхарошваецца ў гэты дні горад Маладзечна, а ў многіх сваіх месцах ён нагадвае амаль суцэльны будаўнічы пляцоўкі. Пра адпаведны размах будаўнічых работ у ім сведчаць шматлікія земляныя раскопкі, якія выдзюцца нават у яго вялізным прыгожым парку, мноства будаўнічых тэхнік, выведзеных на вуліцы, людзі ў аранжавых куртках, якія даглядаюць кветкі, абкошваюць газоны, укладваюць на тратуры плітку, «квісяць» на фасадах дамоў... Горад рыхтуецца да рэспубліканскіх Дажынак, якія сёлетня пройдуць у ім, адсюль і гэты будаўнічы размах. І, безумоўна, гэты размах больш за ўсё прыкметны за калярвай пластыкавай сеткай-агароджай, што апыявае найбольш велічны для сучаснага Маладзечна аб'ект — Лядовы палац, які ўзводзіцца ў ім цяпер у, так бы мовіць, адзіным перадажынкавым кантэксце...

калектыў высокапрафесійных спецыялістаў. Не хачу сказаць, што менавіта сёння ўсё і ўсё ў нас ну проста «ах». Сёння таксама бывае склада, але ж цяпер, яшчэ раз паўтарыся, ёсць галоўнае — калектыў... Ну, а калі ёсць калектыў, да таго ж — калектыў прафесіяналаў, то, вядома, ёсць і адпаведныя вынікі, тых жа паказчыкі, якія ўсё ў нас вельмі моцна любяць... Летась тэмпы росту выкананых работ у адносінах да папярэдняга года склаў у «Будсэрвісе» 160 працэнтаў, а сёлетня тут працуюць з ростам у 180 працэнтаў. Сёлетня «Будсэрвіс» штомесца выконвае работ на суму каля мільярада рублёў. А гэта немалая сума для адносна невялікага калектыву. Яшчэ некалькі гадоў таму ў «Будсэрвісе» ўвогуле не мелі прыбытку, летась зарабілі чыстага прыбытку ўсяго 5 мільёнаў рублёў, а сёлетня толькі 5

нічаны менавіта спецыялісты «Будсэрвіса». — У нас вельмі цікавая архітэктура гэтага будынка, — працягвала Таццяна Чаброўская. — І, зразумела, трэба было належным чынам падтрымаць пад яго, каб быць і прыгожа, і эстэтычна, і гарманічна. І ў спецыялістаў «Будсэрвіса» ўсё гэта атрымліваецца вельмі добра. Ну вось, напрыклад, вешае новыя свяцільнікі — іх спецыяльна падабраў для нас, з улікам архітэктуры, агульнага інтэр'еру галоўны энергетык «Будсэрвіса» Васіль Кізіці. А цяслярны бригады Івана Бондарава замянілі нам больш за 70 вокнаў на шклопакеты (прычым гэтыя шклопакеты ўяўляюць сабой своеасабліва вялікія вітражы, 3x4 метры). А паглядзіце, як якасна выконвае свае работы бригада маляроў... Да Дажынак павінны выканаць усё ра-

боты цалкам, і наш прыгожы будынак стане яшчэ больш прывабным. Вельмі адказна ставяцца да сваёй працы ў «Будсэрвісе».

На гэтых словах пакінем добраазвучанага намесніка дырэктара Цэнтральнай бібліятэкі горада і рушыцца на іншыя аб'екты. А гэта — жылля дамы ў новым аддзінцацым мікрараёне Маладзечна. Як расказала Соф'я Харлан, яшчэ не так даўно быў тут пустырь, але літаральна за некалькі гадоў паўстаў на ім новы вялікі і прыгожы мікрараён. І яшчэ такі штырх у дачыненні да гэтага жыллёвага комплексу: некалі кіраўнік «Будсэрвіса» па-добраму зайздросціла Мінску, калі бачыла на ўездзе ў яго мноства вежавых будаўнічых кранаў, а цяпер у новым мікрараёне Маладзечна мы налічылі каля дзясятка такіх жа кранаў. Аднак, адным словам, прыйшоў такое ж вялікае жыллёвае будаўніцтва ў Маладзечна, што, вядома, не можа не радаваць кіраўніка «Будсэрвіса» і ў цэлым увесць яго калектыў.

Працаўнікі «Будсэрвіса» наводзяць тут, ва ўзведзеных дамах, якія самі гавораць, глянц і прыгожасць. І гэта сапраўды так — сапраўды не відаць у іх працы якіх-небудзь агрэху: роўна выконваюцца адкосы, роўна кладуцца на сцены шпалеры, у калідорах — модная карападобная дэкаратыўная аддзелка. Ды яшчэ і гэта ўжо асаблівае цяперашняга будаўніцтва — металічныя трывалыя дзверы ў кватэры ды сучасныя драў-

лінавыя дзверы ў пакоях. Хіба што вока заўважае не зусім сучасны лінолеум на падлозе кватэры. А гэта ўжо, заўважаюць у «Будсэрвісе», — з улікам пэўных цэнавых ільготных стандартаў для тых, хто стаіць у вядомай жыллёвай чарзе. Карацей кажучы, сучасныя модны і значна больш дарагі ламінаваны тых жа цэнавых ільготах для чаргавой не прадугледжаны. Затое за самімі забудовшчыкамі, за жыллёва-будаўнічымі кааператывамі — цалкам выбар таго ці іншага лінолеуму... Прыгожы кватэры; прыгожы мікрараён вырас і працягвае расці пры ўездзе ў Маладзечна з боку мінскай шашы, і нездарма прапраб «Будсэрвіса» Марына Каробчыц, якая працуе ў ім з 1981 года, з жалем заўважае: «Шкада і развітвацца з падобнымі аб'ектамі, застаецца ў іх не толькі твая, наша агульная, праца, але і часцінка тваёй душы».

Ужо названы вышэй Лядовы палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

Гэты палац узводзіцца на самой галоўнай вуліцы Маладзечна — Вялікім Гасцінцы. Гэта — самае велічнае і самае маштабнае з падобных збудаванняў, якія давалася бачыць. Па перыметры гэты палац налічвае каля 400 метраў, яго прыгожы казырок, які навісае над уваходам, амаль раўняцца па вышыні з 9-павярховым домам, што стаіць побач; тут толькі абліцоўвочныя сцены (сцен залы і калідораў) трэба выканаць на плошчы каля 12 тысяч квадратных метраў, а тая ж плітка кладзецца далёка не усюды... У гэты палац уваходзяць непасрэдна лядовая арэна, а таксама асобная спартыўная зала, а яшчэ, як нам казалі, — элементы авіяпарку. Адным словам, ужо ў вельмі хуткім часе павінны ўбачыць маладзечанцы сапраўдны архітэктурна-будаўнічы шэдэўр, уобачыць ва ўсёй яго прыгожасці...

- Сённяшняе адкрытае акцыянернае таварыства «Будсэрвіс—Маладзечна» — гэта:**
- Стварэнне дызайн-праектаў
 - Кровенныя дахі
 - Устаноўка аконных і дзвярных блокаў
 - Падлога з паркету і дошкі, ламінацыі і дывановыя пакрыццёў
 - Падлога з лінолеуму, керамічнай пліткі, пліткі «грэс», граніту і мармуру
 - Абліцоўка сцен керамічнай пліткай, гранітам і мармурам
 - Цеплавая рэабілітацыя фасадаў дамоў
 - Падвясная стэль, сайдзінг, тынкоўка сцен
 - Малярная і дэкаратыўная аддзелка
 - Абклеіванне сцен шпалерамі
 - Электрамонтажныя работы

- НА ЗДЫМКАХ:**
1. На галоўным аб'екце Маладзечна — Лядовым палацы.
 2. Дырэктар ААТ «Будсэрвіс—Маладзечна» Соф'я Харлан.
 3. Высакаласнымі майстрамі называюць у «Будсэрвіс—Маладзечна» плітчыкаў-абліцоўшчыкаў братаў Казіміра і Франца ЖУКОЎСКІХ.
 4. Цясляр Геннадзь ПАГУДА.
 5. Тынкоўшчыкі Павел ЯЗЭПА, Андрэй СОБАЛЬ і Вадзім ЛЮБЕВІЧ.
 6. Дружная бригада тынкоўшчыкаў Валіціны ГАРДЗЕЦКАЙ, Віталі КАПІШ, Андрэй ОСПІЧК, Жана ЯНУШКЕВІЧ, Валіціны ГАРДЗЕЦКАЯ, Вікторыя БАЖКО, Алена ВАЙТЭЛЬ, Вікторыя ФРАНЦКЕВІЧ, Віталі КАПІШ.
 7. Ідзе вялікае жыллёвае будаўніцтва ў 11-м мікрараёне Маладзечна. На здымку: «кавалачка» агульнай будаўнічай панарамы.
 8. Падначленны маладога майстра Віталі ПРУДНІКОВІЧА вядуць работы на цеплавой рэабілітацыі жыллага дома.
 9. Такім прыгожым Палацам культуры маладзечанцы ў многім абавязаны калектыву ААТ «Будсэрвіс—Маладзечна».
 10. На уваходзе ў адміністрацыйны будынак ААТ «Будсэрвіс—Маладзечна». Сцяна, выкладзеная з натуральнага каменю, сімвалізуе ўстойлівасць таварыства.

Фота Мары ЖЫЛІНСКАЯ.

Іван БАРАНОЎСкі.
УНП 600077139.

Сакрэты добрага ўраджаю

Каб атрымаць добры ўраджай кабачкоў і гарбузоў, важна правільна сфарміраваць расліну. У пляцістых віду гарбузоў галоўнае сцябло прышчынаюць, калі яго даўжыня будзе пацвара метрам, пакідаючы пры ім тры бакавыя парасткі даўжынёй 60—70 см кожны. У пляцістых гатункаў кабачкоў асноўнае сцябло прышчынаюць у пачатку бутанізацыі, а бакавыя — пры іх даўжыні 35-40 см.

Вольныя агароднікі перастаюць паліваць гарбузы з сярэдзіны лета — яны не будуць вадзяністымі, а стануць больш салодкімі.

У вільготнае надвор'я, каб папярэдзіць гніль пладоў кабачкоў, патысону, гарбузоў, пад іх трэба падкадваць, напрыклад, дошчачкі, кардонкі.

У канцы сезона, сабраўшы з градак гарбузы і кабачкі, іх пераносзяць у парнікі, цяпліцы, якія вызваліліся да таго часу. Там гарбузовыя плады абсыхаюць, а таксама даспяваюць. Пры гэтым выцягваюць хворыя плады, непрыдатныя для захоўвання.

Некаторыя агароднікі ў гарбузоў, прызначаных для зімовага захоўвання, раўняць зразаць вострым нажом чаранкі, а месца

эзру моцна нацерці сухой нягшанай вапнай.

Семкі гарбуза — адна з лепшых кривічкі цынку.

Перцы — ваша любімая культура?..

...Тды стварыце спрыяльныя для іх ураджаю ўмовы.

Хоць культура любіць рыльля глебы, рыхленне праводзіць неглыбока. Карані ў перца слабыя, знаходзяцца больш на паверхні, патрабуючы частых паліваў, асабліва ў час плоданашэння. Паліваць трэба толькі падагрэтай вадою, палівы спалучаць з падкормкамі.

У прыватнасці, у жніўні вопытныя агароднікі падкормліваюць толькі суперфасфатам (40 г на вядро вады, настаюць адны суткі). Глеба павіна быць заўсёды вільготнай, ад недахопу вільгаці рост раслін спыняецца, кветкі асыпаюцца. Але галоўнае — і не перастараць з палівамі і падкормкамі, інакш перац скіне і кветкі, і завязі. Заліваць пасадкі не варта — будучы падніваць карані. Пасля паліва абавязковае рыхленне і пажаданае мульчаванне. Да ўсяго карані не любяць перагрэву, таму пасадкі лепш мульчыраваць торфам, а ў гарачы час пакрываць скошанай травой. Абавязковы прыём — пратравыванне парнікоў і цяпліц. Перац не любіць скразнюку. На дзень плёнку і дзверы цяпліцы можна адкрываць з аднаго (паўднёвага) боку. У цяплэе надвор'е можна зняць крывічцы на ўвесь дзень. Расліны перцу не абганяюць, толькі ўвосьне з пладамі можна абганяць, каб кусты былі устойлівымі. Для лепшага апылення і завязвання пладоў з самай раніцы ўтравіліваць куцікі (перац культура, якая апыляецца сама). Не ператравіліваць плады на кустах, яны затрымліваюць рост астатніх, іх можна зразаць зялёнымі. Перац выдатна чырванее ў цёплым месцы, але ў зялёным выглядзе ён больш сакавіты.

Позняспелая капуста

У канцы ліпеня — пачатку жніўня ў позняспелай капусты працягваюць расці лісты, пачынае завязвацца качан. У гэты час галоўнае — рэгуляваць паліў, не менш чым адзін раз у тыдзень, калі няма дажджу. Колькі трэба паліваць? А гэта залежыць ад вільгаці глебы — прыкладна 10-12 л на 1 кв. м. Праз гадзіну-дзве пасля паліва трэба правярць, ці прамакла глеба на глыбіню 10-12 см, калі не — трэба паліць яшчэ. У гарачыя дні карысна праводзіць даджаванне. Паліваць капусту перастаюць за месяц да ўборкі. Пасля кожнага паліва пажадана праводзіць рых-

Пра што сведчыць знешні выгляд таматаў

Калі ніжнія лісты і верхавіні таматаў бляднеюць, бурэюць і адміраюць, значыць, расліне не хапае азоту. Плады ў гэтым выпадку дробныя, высяваюць раней, чым звычайна, ураджай невялікі.

Фіялетавае адценне верхніх лістоў сведчыць аб недахопе фосфару ў раслінах: плады высяваюць марудна, яны не такі смачныя, дробныя. Калі ў раслінах не хапае калію, на ніжніх лістах яны нібыта «пачэпаныя». Таксама знікаюць ураджай, плады дробныя, моцна апядаць, у іх менш цукру і вітаміну С. Лісты паміраду змяняюць свой колер (светла-зялёныя пражылікі лісты), перастаюць расці. Магчыма, з самага пачатку многа далі марганцоўкі. Дапусцім, вы апрацавалі ёю насенне, палілі янолі перад пасадкай, а потым аблілі і расліну. Гэта занеда, — трэба рабіць штосыці адно.

У вас чамусьці трэскаюцца зялёныя памідоры? Прычынай можа быць лішак вільгаці або лішак азоту ў глебе.

Ваш кветнік

Да восені трэба рыхтавацца ўжо з сярэдзіны лета, каб аднагодовае расліны дасягнулі піку сваёй цвіцення, вярціні, лілеі стракаціцы рознымі колерамі, на газонах зялёная траўка радуе вока — самы час падумаць пра падрыхтоўку кветніку да будучага сезона.

Да сярэдзіны месяца падстрыжыць у апошні раз у гэтым вегетацыйным сезоне жывыя агароджы. Пазней абразаць расліны нельга, таму што парасткі, якія адрастаюць, не паспеюць адраўнець да зімы і там падмерзнуць.

Канец жніўня — аптимальны тэрмін сябвы газона: колькасць ападкаў павялічваецца, тэмпература паветра паніжаецца, а зямля ўжо добра прагрэлася. Дзякуючы гэтаму насенне хутка і дружна прарасце.

Пасля 15 жніўня пад шматгадовае кветкі ўносяцца толькі фосфарна-калійныя ўгнаенні. Да гэтага часу высулена насенне трыбу, аксамітак, петуні і іншых кветак — яго трэба сабраць у папярковыя пакецікі, падпісаць, пакласці ў сухім халадзаватым месцы. У жніўні выкопваюцца для дзялення і перасадкі карані шматгадовых кветак.

Кусты півонь, якія растуць на адным месцы больш за 10 гадоў (з-за чаго яны і цвюць не так пышна) неабходна абразаць на вышыню 15 см, за-

Асеннія клопаты пачынаюцца летам

тым, абкапаўшы куст вакол, выцягнуць яго з караннем, не абтрасаючы зямлю, пакласці на суткі-двое ў цень, каб расліна падвяліа і была не такой крохкай пры дзяленні куста. Півоні раздзяляюць з дапамогай драўляных кліноў, якія ўваюць у сярэдзіну куста паміж сцяблямі. Куст паступова распадаецца на самастойныя расліны, якія павіны мець 1-3 сцяблы з 3-5 пупышкамі і, адпаведна, каранямі.

Жнівень — аптимальны час для дзялення і перасадкі касачоў. Дастаткова падкапаць кусты знізу на глыбіню не больш чым 15 см. 4-5-гадовы куст абтрасаюць ад зямлі і дзеляць на пасадочныя часткі, якія павіны мець 1-3 вегетатывныя парасткі, і, адпаведна, — карані 8—10 см. Куцікі кожнага парастка абразаюць да вышынні не больш чым 15 см касымі зрэзамі ўніз па баках веера лістоў. Такі пасадочны матэрыял пасля апрацоўкі сумесцю туючага драўнянага вугало і каляндной серы можна прыкапаць да пасадкі.

Канец жніўня — аптимальны тэрмін для пасадкі выкапаных каранёвых шматгадовых кветак, а таксама дробнацвётных культур. Вельмі важна падрыхтаваць ім новае месца для жыцця і цвіцення ў далейшыя гады. Для гэтага не толькі за 2 тыдні перакапаць глебу на глыбіню 25-30 см, але і заправіць яе неабходнымі арганічнымі і мінеральнымі ўгнаеннямі, а для дэкарэтыўных кустоў — правільна падрыхтаваць пасадочнае ямя.

Раздзеленыя півоні, касачы, нарцысы, цюльпаны перад пасадкай пажадана змясціць на 20—30 хвілін у 0,2-працэнтную суспензію фундазолу альбай праверсці сухую апрацоўку калойднай сэрвай. Эфект даець і апрацоўка пасадочнага матэрыялу раствора марамілу (25 г на 10 л вады) альбо 1-працэнтным раствором марганцоўкі (наблага было б дабавіць паўлітровы слой драўнянага популу).

Пры заражэнні цыбуліны цыбульным кляшчом неабходна праверці камбінаваную апрацоўку 0,2-працэнтным раствором фундазолу і 0,2-працэнтным раствором карбафосу (або 0,1—0,15-працэнтным раствором актэліку). Гэтым ж прэпаратамі ў прыведзеных вышэй канцэнтрацыях можна засярачаць кветкавыя расліны ад тлі, трыпсу і — у перыяд росту да выкопвання.

Пасадку цюльпану і лілій праводзіць праз 2 тыдні пасля пасадкі нарцысаў — аптимальныя тэрміны з 15 верасня. Пры гэтым бярэцца ў разлік прагноз надвор'я: трэба, каб перасаджаныя цыбуліны да надыходу халадоў маглі на працягу двух тыднёў пры дадатных тэмпературах паветра і глебы добра укараніцца.

Ну і ну!

«ЗАЛАТАЯ» ЖАНЧЫНА
Прадпрыемная жыхарка Віцебшчыны на працягу шасці гадоў незаконна займалася продажам зямлянкаў ювельнічых вырабаў, якія прывозіла з-за мяжы.

Як паведамілі «Звяздзе» ў следным упраўленні папярэдняга расследавання Упраўлення ўнутраных спраў Віцебскага аблвыканкома, высветлена, што па золата, адзенне, прадукты харчавання наша «ювельнічка» ездзіла ў польскі горад Беласток. Потым прадавала ўсё гэта ў нас.

Такім чынам гэта «залатая» ў ліку іншага рэалізавала больш за трыццаць залатых упрыгожванняў: бранзалеты, пярсцёнкі і інш. Пры гэтым падманвала даверлівых пакупнікоў. Потым высветлілася, што так званая залатая проба — 585, якая была ўказана на вырабах, не зусім адпавядае рэчаіснасці. Пакупнікоў, дарэчы, чамусьці не цікавіла, чаму на тых ж бранзалетах, напрыклад, няма іншых спецыяльных адзнак: айчыннага дзяржаўнага прабірага нагляду і шэфру падпрыемства, дзе вырабілі. Чамусьці не хвалілава супрамадзян і тое, што фактычна гандлярка дзейнічала падполна — не мела адпаведных дакументаў, якія маглі б пацвердзіць яе права займацца рэалізацыя ювельнічых вырабаў.

А навошта? Цэны параўнальна нізкія, ды і ў растэрміноўку можна купіць «нешта залатае».

Настолькі «залатая жанчына» была ўпэўненая, што яе не пакараюць, што прыходзіла туды, дзе працуюць патэнцыйныя кліенты, і прэзентавала тавары. І заказы прымала: што прывезці ў наступны раз, у якой колькасці. Каб «надстрахавацца», інструктавала пакупніц, каб тыя лішне нікому не гаварылі. Але ж гэта ёй не дапамагло. Адпаведная крымінальная справа ўжо накіраваная ў суд. Між іншым, незаконна купленыя залатыя вырабы канфіскаюцца, што і зроблена ў гэтым канкрэтным выпадку.

ПАДМАНВАЎ І ФУТБАЛІСТАЎ

Раней чатыры разы судзілі за махлярства малады жыхар Віцебска заробіў каля 327,5 мільёна рублёў на падмане даверлівых ахвотных купіць за мяжой аўто, знайсці ў Еўрасаюзе працу. Сярод іншага займаўся і тым, што абяцаў футбалістам «пробы» іх сіл у заходніх клубах з далейшым працягваннем. Свае паслугі хітрац рэкламаваў праз інтэрнэт.

Вось некалькі прыкладаў падману. Чатыры кіроўцы запалілі па 385 еўра кожны за магчымасць працаваць за мяжой. Тых, хто марыў аб аўтамабілях, даверылі зладзею 1,5 і 4,4 тысячы долараў.

Самае цікавае, як злодзей падманваў футбалістаў. Тры футбалісты запалілі за паслугі махляра па 540 еўра. Паўнася на вуду і адзін футбольны агент, які куліся на абяцанне прыстроіць у нямецкі клуб тых футбалістаў, інтарэсы якіх агент прадстаўляў.

Як паведаміла «Звяздзе» старшы памочнік пракурора Віцебскай вобласці Ірына ТАУТЫН, прыгаворам суда махляр пазбавлены волі тэрмінам на 7 гадоў і адзін месяц з адбываннем пакарання ў калоніі строгага рэжыму. Маёмасць махляра канфіскавалі. Акрамя ўсяго іншага, яго абавязалі кампенсаваць тым, каго ён падмануў, матэрыяльныя і маральныя страты.

Канфіскавалі ў яго і аўто «Лексус», 11,4 тысячы долараў, 3,7 тысячы еўра, мабільныя тэлефоны і іншае.

Аляксандр ПУШАНСКИ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества	Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 230С-1115, наименование можа, 1988 года постройки общей площадью 199,4 кв.м.
Собственник (владелец) имущества	ОАО «Лепельаргосервис»
Местонахождение (адрес) имущества	Витебская область, Лепельский район, г. Лепель, Минское шоссе 157 км
Стоимость имущества	Лот № 1 – 127 080 000 белорусских рублей (с учетом НДС)
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Хозяйственный суд Витебской области г. Витебск, ул. Правды, 32 30 августа 2011 года в 11.00
Справочная информация	Хозяйственный суд Витебской области, 210101, г. Витебск, ул. Правды, д. 32, каб. 324 http://vitebsk.court.by/ Судебный исполнитель Халков Дмитрий Вячеславович, тел./факс (80212) 49 13 42, (8 029) 150 24 10. Старший судебный исполнитель Бородин Алексей Александрович, тел. (80212) 49 13 40
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии претязаний для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет хозяйственного суда Витебской области № 3642903000023 в 201 филиале ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Витебск, код 259, УИИ 300007670, не позднее 29.08.2011. Минимальная величина первого шага – 5% стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

БОБРУЙСКОЕ РАЙОННОЕ ПОТРЕБИТЕЛЬСКОЕ ОБЩЕСТВО объявляет процедуру составления конкурентного листа на покупку торгового павильона (нового или блу) общей площадью 35 кв. м.

Предложения принимаются в течение 10 дней. Обращаться по адресу: г. Бобруйск, ул. Урицкого, д. 53. Консультации по телефону: 8 (0225) 46 81 00, 52 11 81, 8 (029) 163 79 27, 8 (029) 699 86 76, электронный адрес: bobruisk_raipo@mogops.bks.by. УИП 360015555

ПРОЕКТНАЯ ДЕКЛАРАЦИЯ

строительства многоквартирного жилого дома № 3 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности и подъездной автодороги в аг. Сенница Сенницкого сельсовета Минского района

Данная проектная декларация отменяет действие проектной декларации строительства многоквартирного жилого дома № 3 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности и подъездной автодороги в аг. Сенница Сенницкого сельсовета Минского района, опубликованной в газете «Звязда» 1 июля 2011 г. (№ 122 (26986)).

ИНФОРМАЦИЯ О ЗАСТРОЙЩИКЕ
Частное строительное унитарное предприятие «Витасанглюс» (Частное предприятие «Витасанглюс»). Место нахождения: г. Минск, ул. Сторожевская, д. 8, помещение 9.

Режим работы: понедельник – пятница с 9.00 до 18.00, обеденный перерыв с 13.00 до 14.00, выходные дни – суббота, воскресенье.

Государственная регистрация застройщика: Частное предприятие «Витасанглюс» зарегистрировано Минским городским исполнительным комитетом 24 января 2008 г. в Едином государственном регистре юридических лиц и индивидуальных предпринимателей за № 190262038.

В проектах строительства жилых домов и иных объектов недвижимости в течение трех лет, предшествующих заключению договора, Частное предприятие «Витасанглюс» участие не принимало.

ИНФОРМАЦИЯ О ПРОЕКТЕ
Цель проекта: строительство многоквартирного жилого дома № 3 (по генплану) комплекса многоэтажных жилых домов не повышенной комфортности и подъездной автодороги в аг. Сенница Сенницкого сельсовета Минского района.

Срок реализации проекта: 2 квартал 2011 г. – 3 квартал 2012 г.
Государственная экспертиза проектной документации: экспертное заключение № 83-70/11, выданное 25.02.2011 г. Дочерним Республиканским унитарным предприятием «Главгосстройэкспертиза по Минской области».

Местонахождение строящегося многоквартирного жилого дома: Минская область, Минский район, аг. Сенница, район улиц Набережной, местного проезда, ул. Я. Купалы, ул. Коммунальной.

Характеристика строящегося многоквартирного жилого дома: 89-квартирный 9-этажный жилой дом, состоит из 2-х блок-секций серии М 111-90, ЕС-41, с технологическим. Крыша – рулонная с организованным внутренним водостоком. Источником теплоснабжения является существующая котельная в п. Юбилейной. Система поквартирного отопления – горизонтальная двухтрубная. В качестве нагревательных приборов к установке приняты радиаторы алюминиевые секционные. Для поквартирного учета горячей и холодной воды предусмотрена установка счетчиков СВХ-15 и СВГ-15. Коммерческий учет тепла осуществляется теплосчетчиком, установленным в ИТП, поквартирный учет тепла осуществляется индивидуальными счетчиками. Проектом предусмотрено прокладка волоконно-оптического кабеля (ВОК) от существующего телекоммуникационного шкафа Минского РЦЭС до жилого дома с установкой оптического узла BETA PPO60G. Транспортное обслуживание жилого дома предусмотрено от городского проезда в ул. Коммунальной.

Количество квартир в доме – 89, в том числе: однокомнатные – 36 ед., двухкомнатные – 37 ед., трехкомнатные – 16 ед. Отделка квартир, предназначенных для коммерческой реализации, не выполняется.

Цены на объекты долевого строительства: однокомнатные квартиры – 4 600 000 рублей за 1 кв.м общей площади; двухкомнатные квартиры – 4 550 000 рублей за 1 кв.м общей площади; трехкомнатные квартиры – 4 100 000 рублей за 1 кв.м общей площади.

МОГИЛЕВСКИЙ ГОРОДСКОЙ ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ СООБЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Аукцион состоится 19 августа 2011 года в 16.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, зал заседаний

Заявления и документы принимаются в полномочной организации (МГУКПП «Проектное специализированное бюро») по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206 в рабочие дни с 08.00 до 17.00. Последний день приема заявлений – 15.08.2011 года до 17.00.

Продажа земельных участков производится гражданами Республики Беларусь в частную собственность для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов. Условия проведения аукциона – **наличие не менее двух участников.**

При оформлении заявления и соглашения о правах и обязанностях сторон, желающих принять участие в аукционе представляются:

- а) квитанция о внесении задатка на расчетный счет Могилевского городского исполнительного комитета № 3641017440554 в филиале 700 МОУ ОАО «СБ «Беларусбанк», код 536, УИП 700123787 (разовый платеж);
- б) документ, удостоверяющий личность (паспорт и его копия) покупателя, а в случае участия в аукционе его представителя – паспорт, копия паспорта и нотариально заверенную доверенность.

Порядок осмотра на местности земельного участка: выезд по желанию, предварительное ознакомление с кадастровой документацией всем желающим. Условия инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории: строительство инженерных коммуникаций будет осуществлено в соответствии с проектно-сметной документацией за счет бюджета города. Продажа земельных участков производится без изменения

№ лота	Адрес земельного участка	Площадь, га	Кадастровый номер	Стоимость земельного участка (руб.)	Начальная цена (руб.)	Сумма задатка (руб.)
№ 1	переулок 1-й Саракановский, 7 (ограничения – р. Дубровенка)	0,0932	74010000001004765	448 544	30 766 000	2 769 000
№ 2	в районе улицы Спелюкурова № 12 по генплану	0,1200	74010000001004850	454 596	29 905 000	2 691 000
№ 5	в районе улицы Спелюкурова № 16 по генплану	0,1200	74010000001004854	445 111	29 905 000	2 691 000
№ 6	в районе улицы Спелюкурова № 17 по генплану	0,1200	74010000001004855	445 111	29 905 000	2 691 000
№ 7	в районе улицы Спелюкурова № 18 по генплану	0,1200	74010000001004857	448 601	29 905 000	2 691 000
№ 8	в районе улицы Спелюкурова № 19 по генплану	0,1200	74010000001004856	445 111	29 905 000	2 691 000

Контактный телефон в г. Могилеве 22 11 63.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ОБЪЕКТОВ, НАХОДЯЩИХСЯ В РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СОБСТВЕННОСТИ, И НА ПРАВО ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ ДЛЯ ОБСЛУЖИВАНИЯ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Аукцион состоится 15 сентября 2011 г. в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 106. Организатор аукциона: фонд «Могилевоблимушество», г. Могилев, ул. Первомайская, 62, тел. 8(0222)229022, 311185, 223375. Продавцы недвижимого имущества: по лоту № 1 – РУП «Могилевское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру», тел. 8(0222) 292938; по лоту № 2 – Белорусский государственный концерн по нефти и химии, тел. 8(0225) 433012; по лоту № 3 – Могилевское торговое производственное республиканское унитарное предприятие «Фармация», тел. 8(0222)251056; по лоту № 4 – Министерство промышленности Республики Беларусь, тел. 8(0225)474708.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов по продаже объектов государственной собственности и на право заключения договора аренды земельного участка для обслуживания недвижимого имущества, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26 марта 2008 г. № 462.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00 в фонде «Могилевоблимушество» по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 62, к. 104, начиная со дня публикации извещения. Последний день приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами 13 сентября 2011 г. с 8.00 до 13.00 и с 14.00 до 15.00. Заключительная регистрация участников аукциона в фонде «Могилевоблимушество» — 15 сентября 2011 г. с 10.00 до 10.50.

№ лота	Информация о недвижимом имуществе		Информация о земельных участках			Сумма задатка, тыс. руб.		
	Наименование и краткая характеристика	Место нахождения	Начальная цена недвижимого имущества, тыс. руб.	Площадь, га	Срок аренды, лет			
1	Здание гаража одноэтажное, кирпичное площадью 27,8 кв.м, забор кирпичный площадью 54 кв.м, асфальтовое мощение площадью 284 кв.м.	Могилевская область, г. Могилев, ул. Вишневецкая, д. 8а	21 949,855	0,0327	20	44 641,971	4 000,0	
2	Здание торговой подстанции № 6 одноэтажное, кирпичное площадью 194,5 кв.м.	Могилевская область, г. Бобруйск, ул. Ульяновская, 50А	85 110,863	0,0313	60	32 769,960	11 000,0	
3	Здание аптеки с верандой одноэтажное, бревенчатое площадью 67 кв.м, молниезащитой металлической длиной 9 м.п., клен остролистный.	Могилевская область, Бобруйский район, Телушский с/с, аг. Телуша, ул. Пушкина, 26	19 989,955	0,0652	50	611,615	20 601,570	2 000,0
4	Находящиеся по договору безвозмездного пользования у ОАО «Бобруйский машиностроительный завод» здание бывшего детского сада/школы № 35 одноэтажное, кирпичное, 357,0 кв.м с дорожками и ограждением, канализационная сеть протяженностью 68,8 м.п., водопроводная сеть протяженностью 26,3 м.п.	Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Карла Маркса, д. 234Б	48 985,475	0,1930	15	53 053,380	102 038,855	10 000,0

Начальная цена недвижимого имущества, входящего в

